

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 9 Ιουλίου 2018

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΟΔΟΣ ΣΑΡΠΗΔΩΝΟΣ

Τριάντα χρόνια... στέκι

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Ενα τόσο δα δρομάκι, από τα πολλά που οδηγούν προς το ενετικό λιμάνι και τα Νεώρια, είναι η οδός Σαρπηδώνας. Σε αντίθεση όμως με τα γειτονικά αντίστοιχα δρομάκια, που αθόρυβα παρατηρούν τον κόσμο να περιδιαβαίνει, η Σαρπηδώνας έχει τη δική της ζωή. Και αυτό γιατί για περισσότερες από τρεις δεκαετίες, το “στενό των Λουξ” είναι ένας από τους ζωντανότερους δρόμους της πόλης, από τα ράθυμα πρωινά με καφεδάκι και κουβεντούλα μέχρι τα ξέφρενα πάρτυ ως το ξημέρωμα, σημείο αναφοράς τόσο για τους ντόπιους όσο και για τους ξένους. Στα μέσα της δεκαετίας του '80 άνοιξε το πρώτο μαγαζί, τα “Δύο λουξ” και δεν είναι τυχαίο ότι το προσωνύμιο του δρόμου είναι “το στενό των λουξ”, καθώς πολλά μαγαζιά έχουν γράψει τη δική τους ιστορία, όμως αυτή των “Λουξ” γράφεται ακόμα...

γιορταίζουν

9/6

Ροδάνθη

11/6

Βαρθολομαίος,

Ζαφείρης,

Λουκάς

12/6

Ονούφριος

13/6

Τριφύλλιος

15/6

Αυγούστα,

Αυγουστίνος,

Ιερώνυμος,

Μόνικα

Ορτανσία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 - Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Οδός Σαρπηδώνας:

Τριάντα χρόνια... στέκι

σελ. 6 - Εμπνευση - αφύπνιση

για τα δεινά του ναζισμού

σελ. 7 ~ Παιδότοπος

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 - 10 ~ Πολιτισμός

σελ. 11 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 12 ~ Αφορμή, Βιβλία

ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

“Εφ’ όλης της ύλης”

Μουσική παράσταση με τίτλο: “Εφ’ όλης της ύλης” θα παρουσιάσουν η Μπέλα Λιονάκη και ο Δημήτρης Ντρουμπογιάννης το Σάββατο 9 Ιουνίου και ώρα 9 μ.μ ακριβώς στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (Κ.Α.Μ.).

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δημιουργίες Ελλήνων και ξένων συνθετών. Στο Α' μέρος θ' ακουστούν έργα των: Liszt, Chopin, Say, Piazzola, Χατζιδάκι κ.α. για solo πιάνο, πιάνο για 4 χέρια, solo ακορντεόν και πιάνο-ακορντεόν. Στο Β' μέρος θα συμμετέχει το φωνητικό σύνολο «Μουσικοί Ορίζοντες» της Μπέλας Λιονάκη καθώς και ο Γιώργος Πέππας στην ηλεκτρική κιθάρα και ο Γιώργος Λουτσέτης στα ντραμς με σύγχρονο ελληνικό και ξένο ρεπερτόριο. Η είσοδος θα είναι ελεύθερη.

Συνδιοργάνωση: Δήμος Χανίων, ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ.

ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Παρουσίαση Βιβλίου

Παρουσίαση του βιβλίου: “Το Αρχείο του ιερέως Βασιλείου Παπαδάκη”, θα γίνει την Δευτέρα 11 Ιουνίου στις 8 μ.μ. στο Λύκειο Ελληνίδων Χανίων.

Την εκδήλωση οργανώνουν η Ιστορική, Λαογραφική και Αρχαιολογική Εταιρεία Κρήτης (ΙΑΑΕΚ) και το Λύκειο Ελληνίδων. Το βιβλίο είναι με σχόλια των: Ν. Ε. Παπαδογιαννάκη και Ελπ. Νικολουδάκη - Σουρή και θα το παρουσιάσουν ο δάσκαλος - συγγραφέας Βασίλης Χαρωνίτης, η νηπιαγωγός Στέλλα Στρατιδάκη, η πολιτική μηχανικός και δισεγγονή του ιερέως Βασιλείου Παπαδάκη, Εμυ Παπαβασιλείου και ο ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης, Ν. Ε. Παπαδογιαννάκης.

Τον συντονισμό της παρουσίασης θα κάνει η πολιτικός μηχανικός και γραμματέας του Λυκείου των Ελληνίδων Χανίων, Λίλιαν Χρυσοφάκη.

ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΦΕ “ΚΗΠΟΣ”

Εξάλλου, παρουσίαση του βιβλίου του Χρήστου Ζαμπούνη με τίτλο: “Τάβλι, Τύχη, Τέχνη;” οργανώνουν την Δευτέρα 11 Ιουνίου στις 8 μ.μ. οι εκδόσεις “Φερενίκη” και το ιστορικό καφέ: “Κήπος”. Θα μιλήσουν οι: Μιχάλης Αεράκης, Γιώργος Ουντράκης, Μιχάλης Προυκάκης.

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Βραβεύσεις παιδιών για διαγωνισμό ζωγραφικής

Εκδήλωση για την απονομή των βραβείων και των επαίνων στα παιδιά που συμμετείχαν στο 2ο Διαγωνισμό Ζωγραφικής με θέμα “Ο Δικός μας Ήλιος”, διοργανώνουν ο Δήμος Χανίων, η ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ και η Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων την Κυριακή 10 Ιουνίου στις 7.30 μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου.

Στο διαγωνισμό συμμετείχαν 127 παιδιά ηλικίας 10 - 12 ετών

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, η επιλογή των έργων έγινε από την Καλλιτεχνική Επιτροπή της Δημοτικής Πινακοθήκης Χανίων, η οποία επέλεξε 3 έργα, τα οποία θα κοσμήσουν το έντυπο πρόγραμμα εκδηλώσεων «Πολιτιστικό Καλοκαίρι - Χανιά 2018».

Συγκεκριμένα το 1ο βραβείο θα αποτελέσει στο εξώφυλλο του εντύπου, το 2ο βραβείο το οπισθόφυλλο και το 3ο βραβείο σε τοποθετηθεί σε εσωτερική σελίδα του προγράμματος. Στους δημιουργούς των βραβευθέντων έργων θα δοθούν προσκλήσεις για τις παιδικές παραστάσεις που θα πραγματοποιηθούν στο Θέατρο Ανατολικής Τάφρου.

Στα υπόλοιπα παιδιάέσουν μέρος σύνθεσης, η οποία θα τοποθετηθεί στο Θέατρο Ανατολικής Τάφρου και θα παραμείνει εκεί για όλη τη θερινή περίοδο.

διαδρομές

τεύχος 782
Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας “Χανιώτικα Νέα”

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α. Γαρεδάκης
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Παρασκευάς Ν. Περάκης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
“ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ”:
Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
Γιώργος Δρακάκης, Γιώργος
Κώνστας, Γιάννης Λυβιάκης,
Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα
Μαρουλοσφάκη, Βασιλική
Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:
Δέσποινα Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη,
Ελένη Σταυρίδη
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:
Νεκτάριος Κακατσάκης
ΠΙΣΤΕΤΕΣ: Hussein Rajafitkhar,
Γιάννης Περάκης,

Γιώργος Στεφανάκης
ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο
“Ερμής” (Μπουνιαλή 11-19)
τηλ. 28210 51.003 - 6,
fax 28210 51.007
e-mail: info@haniotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210 70.563 -
6 fax 28210 91.900
Διαφημιστικό Τμήμα:
Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6
e-mail: ads@haniotika-nea.gr

ΣΤΗ ΝΗΣΙΔΑ ΘΟΔΩΡΟΥ

Γιορτάστηκαν οι Άγιοι Θεόδωροι

Γιορτάστηκαν και φέτος στα Θεωδωρού οι προστάτες της νησίδας Άγιοι Θεόδωροι. Η γιορτή στο μικρό εξωκλήσι άρχισε χθες στις 7 η ώρα το πρωί με την τέλεση πανηγυρικής Θείας Λειτουργίας προεξάρχοντος του μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνού.

Η μέρα ήταν ηλιόλουστη και η θάλασσα μπανάτσα γεγονός που επέτρεψε σε πολλούς προσκυνητές και επισκέπτες να μεταβούν πληρώνοντας, βέβαια, εισιτήριο στα μικρά σκάφη που εξυπηρετούσαν τόσο από την παραλία της Αγίας Μαρίας όσο και από τον λιμένα του Πλατανιά.

Μετά την πανηγυρική Θεία Λειτουργία και στον χρόνο παραμονής που είχε οριστεί παρατέθηκε από κατοίκους της Αγίας Μαρίας και άλλους κέρασμα με γλυκά και διάφορα εδέσματα που συνοδεύονταν από καλό κρασί.

ΕΚΤΡΟΦΕΙΟ ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΑΙΓΑΓΡΟΥ ΤΑ ΘΟΔΩΡΟΥ

Το νησί των Αγίων Θεοδώρων ανακηρύχτηκε εκτροφείο για τη διατήρηση του κρητικού αιγάγρου από το 1963 και η Διεύθυνση Δασών

Χανίων ανέλαβε τη διαχείριση του. Επί πλέον ανήκει στις «Ζώνες Ειδικής Προστασίας

(Ζ.Ε.Π.) Σ.Ρ.Α. όπως ορίζονται στην Οδηγία 2009/147/ΕΚ «για την διατήρηση των άγριων πτηνών» με κωδικό GR 4340018.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Τα Θεωδωρού, όμως, έχουν την δική τους ιστορία που αρχίζει από την Μινωική περίοδο με το νησί τότε να είναι ιερό άσυλο. Αργότερα, στα μεταγενέστερα χριστιανικά χρόνια και την περίοδο της Ενετοκρατίας κτίστηκαν δύο φρούρια, ένα μεγάλο και ένα μικρότερο που λειτουργούσαν ως παρατηρητήριο ελέγχοντας όλη την ακτογραμμή από το Κολυμπάρι μέχρι το Ακρωτήρι.

Το 1645, όταν οι Τούρκοι κατέλαβαν την Κρήτη, η φρουρά των 70 ανδρών που στρατωνιζόταν στο νησί επειδή δεν θα μπορούσε να αντιμετωπίσει την οργή των κατά πολύ πολλαπλάσιων εχθρών τους που πέρασαν στο νησί, έβαλε φωτιά στη μπαρουταποθήκη δίνοντας τέλος στη ζωή τους και παρασέρνοντας στο θάνατο πολλούς εχθρούς. Αυτό ήταν το πρώτο ολοκαύτωμα που σημειώθηκε στην Κρήτη και 221 χρόνια αργότερα, σημειώθηκε το επόμενο με την ανατίναξη της Ιεράς Μονής Αρκαδίου στο Ρέθυμνο.

Ο ΜΥΘΟΣ

Για τα Θεωδωρού τώρα υπάρχει και ο μύθος όπου η λαϊκή θυμολογία όπως και η παράδοση γεννούν ιστορίες και συναρπαστικούς μύθους που τα θέλουν ένα πελώριο τέρας μαζί με το μωρό του. Βλέποντας, λοιπόν, αυτό το τεράστιο τέρας οι κάτοικοι από την ακτή άρχισαν να προσεύχονται στον Άγιο Γεώργιο και την Παναγία. Ως εκ θαύματος αμέσως μετά τα δύο τέρατα μετατράπηκαν σε αντίστοιχους πέτρινους όγκους που είναι οι δύο νησίδες τις οποίες οι κάτοικοι ονόμασαν Θεωδωρού.

Γιάννης και Ηλίας Κάκανος

ΣΤΙΣ ΣΤΕΡΝΕΣ

Εκδηλώσεις μνήμης

Εκδηλώσεις στην μνήμη των Στερνιανών που εκτελέστηκαν από τους Γερμανούς, διοργανώνει ο Δήμος Χανίων, η Τοπική Κοινότητα Στερνών και ο Πολιτιστικός & Εξωραϊστικός Σύλλογος Στερνών "ΜΙΝΩΑ" το Σάββατο 9 Ιουνίου στις 7 το απόγευμα στο Μνημείο Στερνών, στο χώρο της εκτέλεσης των 10 Στερνιανών πατριωτών από τους Γερμανούς το 1941.

Στις 7:30 μ.μ. στην αίθουσα εκδηλώσεων Πολιτιστικού Συλλόγου Στερνών "ΜΙΝΩΑ" θα γίνει προβολή βίντεο μαρτυριών από ντόπιους, για το γεγονός και θα παρουσιαστούν μαρτυρίες από άλλους τόπους που δέχθηκαν το μένος του γερμανού κατακτητή.

Η εκδήλωση θα κλείσει με παραδοσιακό κέρασμα από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Στερνών ΜΙΝΩΑ.

Στο χώρο θα υπάρχουν: α) αναμνησιακό υλικό από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (από τον κ. Νικόλαο Πλουμιστάκη) και αυτοκίνητα τζιπ από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (από τον Σύλλογο Διατήρησης Ιστορικών Οχημάτων Κρήτης).

Την Κυριακή 10 Ιουνίου 2018 θα πραγματοποιηθεί το εκκλησιαστικό μνημόσυνο των 10 εκτελεσθέντων στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Στερνών.

ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΙΑΣ

Παιδικό αντάμωμα Κρήτης και Κύπρου

Ο Χορευτικός Όμιλος Χανίων Ο Ψηλορείτης στο πλαίσιο των εκδηλώσεων "Πολιτιστικό Αντάμωμα 2018" διοργανώνει ένα Παιδικό Αντάμωμα στο Πάρκο Ειρήνης και Φιλίας σήμερα Σάββατο 9 Ιουνίου στις 7.30 το απόγευμα. Από την Κύπρο θα συμμετέχει ο Μουσικοχορευτικός Λαογραφικός Όμιλος «Η Βούρκα». Οι μικροί χορευτές από τον Ψηλορείτη και την Κύπρο θα μας ταξιδέψουν με τον δικό τους τρόπο στα μονοπάτια της παράδοσης μας. Στη μουσική θα συνοδεύουν οι: Μπουλνταδάκης Παναγιώτης (λύρα) και ο Σταματάκης Νίκος (λαούτο). Διοργάνωση ΧΟΧ "Ο Ψηλορείτης", Συνδιοργάνωση Δήμος Χανίων ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ. Είσοδος Ελεύθερη

ΣΤΙΣ ΚΑΛΥΒΕΣ

Πανηγυρικός εσπερινός

Γιορτάζει στις 11 Ιουνίου ο θαυματουργός Άγιος Λουκάς ο ιατρός Αρχιεπίσκοπος Συμφερουπόλεως και Κριμαίας και όπως ανακοινώθηκε την παραμονή της εορτής του (10 Ιουνίου) στις 6.30 μ.μ. θα τελεστεί **πανηγυρικός εσπερινός** με αρτοκλασία στο προσκυνητάρι του που βρίσκεται στις Καλύβες στο αγρόκτημα Δημοσθένη Βλαχάκη, πίσω από τον "Κούμο". Στον εσπερινό θα υπάρχουν και τα λείψανα του Αγίου. Δεν θα τελεστεί Θεία Λειτουργία την ημέρα της εορτής του.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να μεταβούν: α) ακολουθώντας τον ανηφορικό δρόμο από το ΙΝΚΑ Καλυβών σύμφωνα με τις πινακίδες, β) μέσα από τις Καλύβες αφού περάσουν το δημοτικό σχολείο θα έχουν στο δεξί τους χέρι το ποταμάκι και στο τελευταίο σπίτι θα περάσουν δεξιά το γεφυράκι και θα προχωρήσουν στον ανηφορικό δρόμο σύμφωνα με τις πινακίδες.

επικοινωνήστε μαζί μας στο

diadromes@haniotika-nea.gr

ΟΔΟΣ ΣΑΡΠΗΔΩΝΟΣ

Τριάντα χρόνια... στέκι

Πόσοι και πόσοι δεν έκαναν τη βόλτα τους, δεν κάθισαν ως μαθητές, φοιτητές, μεγαλύτεροι σε ηλικία στα τραπέζια ή στις μπάρες των καταστημάτων; Δεν διάβασαν το μάθημα της επόμενης ημέρας, δεν αναζήτησαν κάποιο αγαπημένο πρόσωπο, δεν έδωσαν το πρώτο ή το τελευταίο ραντεβού; Δεν χόρεψαν, δεν μέθυσαν, δεν ανανέωσαν την αγάπη τους για τα Χανιά. Η Σαρπηδώνος, τα "Λουξ" όπως έχει μείνει και έχει χαρακτηρίσει την περιοχή, είναι ένας μικρός δρόμος, μια απλή λωρίδα στο χάρτη. Όμως για όλους σχεδόν τους Χανιώτες και για ακόμα περισσότερους επισκέπτες της πόλης, είναι κάτι περισσότερο...

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΣΤΑΣ

Μέχρι το '70 σε αυτό το σημείο είχαμε κοτέτσι και κασίκες, μας δείχνει ο Ν. Σκαμνάκης.

Όταν όλα ήταν... αϊάνα!

Πώς ήταν η περιοχή πριν από 4-5 δεκαετίες; Με ξεναγό τον επαγγελματία αλιέα και γέννημα-θρέμμα της εποχής το Νίκο Σκαμνάκη μαθαίνουμε ενδιαφέροντα πράγματα για τη γωνιά αυτή της παλιάς πόλης. «Στο δυτικό τμήμα της Σαρπηδώνος εκεί που είναι το σύγχρονο κτήριο του Χανιωτάκη, ήταν η αποθήκη της Σταφιδικής και πιο πέρα το "σαπουναριό" του Παλαιολόγου. Παίζαμε δύτερμα εκεί που είναι σήμερα ο δρόμος» λέει και μας δείχνει ένα-ένα τα σημεία που αναφέρει στην αφήγηση του.

Η οικογένεια Σκαμνάκη είχε ένα μικρό ταβερνεϊό στην Ακτή Ενώσεως λίγα μέτρα από τη Σαρπηδώνος. «Σπίτια δεν υπήρχαν, αποθήκες και βιομηχανικές εγκαταστάσεις μόνο. Ενα καφεεντάκι συναντούσες στην αρχή της Σαρπηδώνος του Γιάννη του Ξυφάνταρη. Εδώ σύναζαν σχεδόν αποκλειστικά οι ψαράδες, έρχονταν οι σφουγγαράδες από την Κάλυμνο και άπλωναν τα σφουγγάρια τους στην ακτή. Ο τουρισμός ήταν ανύπαρκτος, μετά την κατασκευή του Porto Veneziano πρωτοείδαμε ξένο. Μέχρι και τη δεκαετία του '70 η περιοχή γενικά ήταν κακόφημη. Αφού τα "σπίτια" έφταναν μέχρι και εκεί που είναι τώρα το "Δόλωμα", τα "Πράσσειν Αλογα". Χανιώτη με την οικογένεια του δεν υπήρχε περίπτωση να δεις, μόνο Αμερικανούς μεθυσμένους να μπαίνουν από "σπίτι" σε "σπίτι". Αυτά που βλέπεις στις ελληνικές ταινίες. Το βασικό κτήριο που έγινε στη Σαρπηδώνος στην ανατολική πλευρά του δρόμου κτίσθηκε από έναν εργολάβο τον Καρεφυλλάκη και αυτό άλλαξε τη φυσιογνωμία του δρόμου. Αν μου αρέσει η σημερινή εικόνα; Κοίτα η εξέλιξη είναι σημαντικό πράγμα. Αν δεν είχε δοθεί αντιπαροχή το οικοπέδο ώστε να γίνουν μαγαζιά, σπίτια, ακόμα χωράφια θα υπήρχαν εδώ!» καταλήγει.

Στέκι της νεολαίας και ειδικά των φοιτητών για χρόνια η "Σαρπηδώνος", εδώ το Βορρο.

Μοχίτο... σαλάτα;

«Όταν άνοιξα τον "Ιπποπόταμο" το 1985, μου έλεγαν "καλά στα "μπουρδέλα" θα κάνεις μαγαζί;" Γιατί δεν υπήρχε τίποτα εδώ» θυμάται ο Γιάννης Σπυριδάκης ιδιοκτήτης του "Ιπποπόταμου" για χρόνια και τώρα του "Beans and Tales" και κλασική φιγούρα του δρόμου. Ο "Ιπποπόταμος" ξεκίνησε σερβίροντας πίτσα και μακαρόνια. «Δύο μήνες πριν από μένα είχαν ανοίξει τα "Δύο Λουξ" και μετά και άλλα μαγαζιά, δημιουργήθηκε πιάνο. Χρυσή εποχή. Κίνηση; Τρελοκομείο! Πολύ καλά και τα λεφτά, δεν υπήρχε Φ.Π.Α., ούτε ταμειακές. Βάση τιμολογίου έβγαζες το τζιρο σου» αφηγείται.

Ρωτάμε για τις συνήθειες της εποχής, τι παράγγελε ο κόσμος εκεί στα μέσα της δεκαετίας του '80; «Από καφέ, σε ποσοστό 90% φραπέ. Ελάχιστοι φίλτρο και λιγότεροι ακόμα καπουτσίνο. Στα ποτά ούισκι, κονιάκ, μπύρες, δεν ήταν ακόμα στη μόδα η βότκα. Θυμάμαι ότι κοκτέιλ δεν σερβίρονταν τότε στα Χανιά, δεν τα ήξεραν. Είχα βάλει στο μαγαζί "ντάκιρι" και "μαργαρίτα" και ρωτούσαν τι είναι αυτά. Το 1989 είχα "μοχίτο" ξέρεις αυτό με το ρούμι και το δυόσμο και με ρωτούσαν τι ποτό είναι αυτό με τη σαλάτα!». Μετά από λίγο χρονικό διάστημα ο "Ιπποπόταμος" έγινε Μεξικάνικο ρεστοράν, κάτι που συνέχισε ως της δεκαετία του 2000.

«Πως προέκυψε το Μεξικάνικο; Ιδέα ενός φίλου ήταν. Δεν υπήρχε τότε σε όλη την Κρήτη Μεξικάνικο. Μου έτυχε λαχείο μια Μεξικάνικη μαγειρίσσα, παντρεμένη με ένα Χανιώτη και το πήγα έτσι για χρόνια» αναφέρει ο Γιάννης.

ΣΤΑ ΠΑΝΩ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΩ

Ο δρόμος είχε πολλά πάνω και κάτω. Πάνω από 4 φορές θυμούνται οι παλιοί επαγγελματίες να ανεβαίνει στα ουράνια και άλλες 4 φορές να πέφτει η πιάνο να μην πατάει άνθρωπος. «Το αποδίδω στις συγκυρίες. Έτσι είναι, μια δουλεύει η μία πιάνο, μια η άλλη. Η Σαρπηδώνος έκανε μια βουτιά εκεί γύρω στα τέλη της δεκαετίας του '90. Άνθρωπο έβλεπε μόνο σε φωτογραφία. Θυμάμαι πως μια χρονιά δεν είχαμε μπει στον κόπο καν να βάλουμε τραπέζια απέναντι. Ερημιά, μόνο ο "Ιπποπόταμος" και τα "Δύο Λουξ". Μετά ξαναπήρε τα πάνω της, ήταν για χρόνια πάλι στέκι της νεολαίας αλλά και μεγαλύτερων. Αυτό πάντως που δεν μπορώ να ξεχάσω είναι ότι έχω σήμερα παιδιά πελάτες και πριν από 30 χρόνια είχα τους πατεράδες τους! Ασε που παραγγέλνουν τα ίδια πιάνο!».

«Όταν άνοιξα το 1985, μου έλεγαν "καλά στα "μπουρδέλα" θα κάνεις μαγαζί;" λέει ο Γ. Σπυριδάκης.

«Είναι το σπίτι μου...»

«Δεν είναι υπερβολή να πω ότι νιώθω τον δρόμο ως το σπίτι μου. Δουλεύω μία 20ετία, μεγάλωσα εδώ, πέρασα και περνάω τα καλύτερα μου χρόνια». Από 16 ετών στο σερβίρισμα η Αρτεμης Μαραγκουδάκη, συμπληρώνει δύο δεκαετίες εργασίας αποκλειστικά και μόνο στη Σαρπηδώνος. Η Αρτεμης αποτελεί μια πολύ γνωστή φυσιογνωμία για όλους τους θαμώνες του δρόμου. Χαμογελαστή και ευδιάθετη πάντα, ανακαλεί στη μνήμη της το παρελθόν. «Εχω πετύχει το μαγαζί και τον δρόμο σε όλες τις φάσεις του. Όταν ξεκίνησα το 1999 υπήρχε μόνο ο "Ιπποπόταμος" και τα "Δύο Λουξ".

Εργαζόμουν και τότε στον "Ιπποπόταμο" που είχε Μεξικάνικη κουζίνα και δουλεύαμε κυρίως με τουρίστες. Απέναντι μας ο τοίχος της αποθήκης. Μετά ήλθε μια εποχή που επικρατούσε το αδιαχώρητο. Εκκλινει ο δρόμος από τον κόσμο. Ανοιξαν πολλά μαγαζιά, όπως το "Βογορο" που παραμένει. Μέχρι το 2010-2011 είχαμε πολύ καλές χρονιές. Οι πελάτες έκαναν και μεγάλη κατανάληψη. Μετά ο κόσμος μεταφέρθηκε πάλι πιο κοντά στο λιμάνι, στη Νταλιάνη. Γενικά οι πιάτσες αλλάζουν αναφέρει.

Δεν μπορεί να μην θυμηθεί τα περιστατικά όπου κάποιος παράγγελε ένα φραπέ και παράμενε για ώρες. «Είναι άπειρα αυτά τα συμβάντα. Είχαμε άτομα που ξέραμε από πριν την παραγγελία τους και που θα κάτσουν και ότι θα μείνουν στο μαγαζί και 5 και 6 ώρες με ένα καφέ στο χέρι. Επίσης είναι πολλοί αυτοί που είναι πελάτες μας 20 χρόνια συνέχεια. Βρέξει, χιονίσει κάποια ώρα της ημέρας θα περάσουν από εδώ γιατί νιώθουν δικό τους το μαγαζί» λέει.

Η εργασία δεν εμπόδισε την Αρτεμης να κάνει το όνειρο της πραγματικότητα. Πήγε νυχτερινό λύκειο, πέρασε Παιδαγωγική Ακαδημία από την οποία παίρνει πτυχίο.

Σχεδόν δύο δεκαετίες εργασίας στη Σαρπηδώνος για την Α. Μαραγκουδάκη.

Μπροστά και πίσω από τη "μπάρα"

«Στην τρίτη λυκείου αλλά κυρίως στα φοιτητικά μου χρόνια ήμουν καθημερινός θαμώνας. "Δύο Λουξ", "Ιπποπόταμος", "Βογορο"... Κλασικά θυμάμαι το στέκι μας τα τραπεζάκια απέναντι στον τοίχο. Δεν υπήρχε τότε το μεγάλο κτήριο στο δυτικό τμήμα του δρόμου. Από το 1999 και μετά όλος ο δρόμος ήταν φοιτητικό στέκι. Τι μας έλκυε; Τι να σου πω... η θέα; Αφού δεν έχει! Πιστεύω το ότι ήταν "παρεϊστικό" στέκι. Ερχόσουν και ήξερες ότι θα βρεις, είτε μέρα, είτε νύχτα, Καλοκαίρι αλλά και Χειμώνα όλους τους γνωστούς» αφηγείται ο Νεκτάριος Πόγκας, μαθητής, φοιτητής και εργαζόμενος τώρα, πάντα γύρω από την περιοχή.

Πίσω από τη "μπάρα" του "Θρι" ο Ν. Πόγκας.

«Το στέκι μου»

«Στα Χανιά μένω μόνιμα από το 1995 προερχόμενος από το Ηράκλειο. Από τότε δεν έχει περάσει μέρα που να μην περάσω από τη Σαρπηδώνος. Στον "Ιπποπόταμο" καθημερινός πελάτης, μετά τη δουλειά για να πιω το ποτό μου, να χαλαρώσω» αναφέρει ο Δημήτρης Στιβαχτάκης.

Οι λόγοι που έχει στέκι του τη περιοχή πολλοί. «Κατ' αρχάς γενικά όλη η περιοχή προσωπικά με μαγεύει. Η εικόνα αυτή μπροστά στον δρόμο και στο λιμάνι για μένα είναι ξεχωριστή. Ίσως επειδή δεν είμαι από εδώ, ίσως το εκτιμώ περισσότερο από τον ντόπιο αλλά έτσι το νιώθω. Επίσης εδώ στα μαγαζιά αισθάνεσαι ότι δεν σε βλέπουν σαν πελάτη. Νιώθω φίλος με τα παιδιά, ειδικά στον "Ιπποπόταμο" και όχι τώρα αλλά από την πρώτη στιγμή! Είναι δυνατόν να αλλάξεις ένα τέτοιο στέκι;

Στέκι για τον Δ. Στιβαχτάκη η Σαρπηδώνος.

"Δύο Λουξ", ένα όνομα με Ιστορία

«Όταν ξεκινήσαμε στα τέλη του 1984 -αρχές 1985- η Σαρπηδώνος ήταν ένας χωματόδρομος! Καλά ακούς, το τελευταίο μαγαζί ήταν τα "Λυράκια" και η ταβέρνα του "Μαθιού". Στην περιοχή δεν υπήρχε τίποτα» είναι τα λόγια της Μαρίας Τσώνου ιδιοκτήτριας των "Δύο Λουξ" εκ των ιστορικότερων μαγαζιών στα Χανιά.

«Ο άντρας μου, ο Νίκος Κοτζιμάνης, σκέφτηκε τη Σαρπηδώνος και όχι πάνω στο λιμάνι γιατί δεν το επέτρεπαν τα οικονομικά μας. Βρήκαμε τον ιδιοκτήτη, τον κ. Καρεφυλλάκη, του είπαμε την ιδέα μας, ενθουσιάστηκε και ξεκινήσαμε ως "τσαγγιερί" με γλυκά και καφέδες. Ο άντρας μου έφυγε από τη ζωή στις αρχές της δεκαετίας του '90 και τα "Δύο Λουξ" τα συνέχισα εγώ. Για ένα διάστημα έκανα μια συνεργασία με ένα πολύ καλό φίλο που δεν είναι τώρα στο μαγαζί. Πέρασαμε μεγάλες δόξες αλλά και εποχές πολύ δύσκολες όπως αυτή που περνάμε τώρα, μαγαζιά πολλά ανοίγουν, πιάτσες περισσότερες. Τα "Λουξ" όμως παραμένουν και χαρακτήρισαν την περιοχή. Πλέον συνοδοιπόρος μου είναι ο Γιάννης Γεωργιάδης, ένας αφανής ήρωας που αγαπάει και τρέχει για το μαγαζί περισσότερο από μένα» αναφέρει.

Η Μαρία σημειώνει πως αρκετές περιοχές στην πόλη άλλαξαν και έγιναν "στέκι" γιατί και ο Δήμος έκανε παρεμβάσεις με πλακοστρώσεις, φωτισμό. «Εδώ έχουμε ακόμα την πρώτη άσφαλτο, κανένα ιδιαίτερο φωτισμό. Είναι και αυτή μια πλευρά του λιμανιού που πρέπει να προσεχθεί δεν είναι για πέταμα!» τονίζει μεταξύ άλλων.

Βασίλης και Παναγιώτης, δύο από τους πολλούς φίλους των "Δύο Λουξ".

Στα χαρακτηριστικά των "Δύο Λουξ" το δέσιμο με τους πελάτες αλλά και το προσωπικό. «Τι να σου πω ότι έρχονται άνθρωποι και ξεσπούν σε κλάματα; Ότι μπαίνουν μέσα ανεβαίνουν στο πατάρι, στα σημεία που ερωτεύτηκαν, που πρωτοκάπνισαν... Υπάρχουν παιδιά -είναι αλήθεια- που έχουν περάσει τη ζωή τους στα "Δύο Λουξ" ειδικά οι φοιτητές! Το μεγάλο αβαντάζ του μαγαζιού είναι ότι δημιουργεί μια οικειότητα. Όλοι μπορούν να νιώσουν άνετα! Το ίδιο και το προσωπικό. Πολλοί είναι φοιτητές που αν δεν τελειώσουν ή αν δεν βρουν δουλειά στο αντικείμενο τους, παραμένουν.

Δεν έχουμε χαλάσει τη συνεργασία μας με κανένα με άσχημο τρόπο».

Τα περιστατικά που έχει ζήσει στην περιοχή πολλά και διάφορα. Θυμάται τον διάλογο με ένα ιδιοκτήτη γειτονικού καφέ. «Ήταν το 1992, τότε εμείς είχαμε πίνακες του Ζυμβραγού παρμένους από την Ιταλική αναγέννηση, εντυπωσιακούς και ο διπλανός στην καφετέρια του μια πινακίδα που έλεγε "Ζυγοσταθμίσεις". "Ρε συ Γιάννη, τι είναι αυτό; Στον πέτρινο τοίχο" του λέω, "Μαρία να το βγάλω; Το βγάξω". Ήταν συνεργάσιμος ο φίλος κατάλαβε ότι τότε δεν ταίριαζε ο Ζυμβραγός με

τις "Ζυγοσταθμίσεις».

ΠΟΛΛΟΙ ΟΙ ΦΙΛΟΙ

Φίλοι και θαμώνες του μαγαζιού ο Βασίλης και ο Παναγιώτης. Θυμούνται τις εποχές που έκαναν κοπάνες από το σχολείο για να κατέβουν στα "Δύο Λουξ". «Ήταν το πιο hot spot σημείο της πόλης. Δεκαέξι χρονών ήθελα να έρχομαι σε αυτό το στέκι που ήταν πάντα διαφορετικό, πάντα ξεχωριστό. Ήταν κάτι πολύ παραπάνω από ένα απλό καφέ. Οι μουσικές που έπαιζε ήταν φανταστικές και μετά άρχισε να αλλάζει συνεχώς τη διακόσμηση και να εκπλήσσει. Δεν είναι τυχαίο ότι χαρακτήρισε όλη την περιοχή, όπου και να πήγαινες εκτός των Χανίων όλοι ξέρουν τα "Δύο Λουξ". Εδώ ήταν και το στέκι των καλλιτεχνών και των celebrities που έρχονταν στα Χανιά. Θυμάμαι στα τραπεζάκια από την Καριοφυλιά Καρραμπέτη και τον Παντελή Βούλγαρη μέχρι τη Ρούλα Κορομπλά. Τι έχει κρατήσει τα "Δύο Λουξ" τόσες δεκαετίες; Οτι έχει σηματοδοτήσει μια ολόκληρη περιοχή, ολόκληρες γενιές. Ήταν το πρώτο που άνοιξε και πιστεύω ότι θα είναι το τελευταίο που θα κλείσει, αν κλείσει, ακόμα και αν ερμηνώσει η περιοχή» δηλώνει ο Παναγιώτης.

Μυθικά έχουν μείνει και τα "πάρτι" των "Δύο Λουξ". «Πολλά από αυτά προέκυψαν, δεν ήταν σχεδιασμένα. Πες από τη διάθεση του Dj, πες από τη διάθεση του κόσμου, δεν αργούσε να στηθεί τρελό πάρτι, με χορό μέχρι το πρωί. Εύκολες και οι γνωριμίες, ερχόσουν εδώ μόνος σου, χωρίς να έχεις κανονίσει το στιδίο, γιατί ήξερες ότι δεν υπάρχει περίπτωση να μην βρεις παρέα! Το έλεγα πάντα ότι είναι το πέμπτο δωμάτιο του σπιτιού μου!» σημειώνει ο Παναγιώτης, ενώ ο Βασίλης "κόλλησε" με το μέρος αργότερα, όταν γύρισε στα Χανιά από την Αθήνα.

ΑΠΟ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ Δ. ΚΑΝΤΑΝΟΥ - ΣΕΛΙΝΟΥ

Εμπνευση - αφύπνιση για τα δεινά του ναζισμού

Το νόημα του αγώνα των προγόνων τους πριν από 77 χρόνια απέναντι στους ναζί κατακτητές απέδωσαν με τον καλύτερο τρόπο μαθητές των σχολείων του Δήμου Καντάνου-Σελίνου που ανταποκρίθηκαν στην σχετική πρόκληση του Δήμου με αφορμή την επέτειο του ολοκαυτώματος της Καντάνου.

Οι μαθητές συμμετείχαν στους διαγωνισμούς ζωγραφικής, δοκιμίου, άρθρου και μαντινάδας καταθέτοντας τη δική τους οπτική.

ΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ

Το 1ο βραβείο συγγραφής δοκιμίου απονεμήθηκε στον Αντώνη Τζατζάνη μαθητή της Α΄ Λυκείου Παλαιόχωρας. Στο δοκίμιο του ο μαθητής αναφέρει: «Η όξυνση των κοινωνικών προβλημάτων, η ιδεολογική ασάφεια της εποχής, η επιλεκτική νοσηματοδότηση πολλών εννοιών στη βάση ιδιοτελών στοχεύσεων, οι οριακές ανθρωπινες σχέσεις τροφοδοτούν όλο εκείνο το νοσηρό πλαίσιο που γεννά τον νεοναζισμό και τον εθνικισμό. Όλα αυτά επιτάσσουν αναντίρρητα τη συνδρομή του σχολείου για την καταπολέμηση του φασισμού και της μισαλλοδοξίας. Συνεπώς, η παιδεία μπορεί να πολεμήσει κάθε κτηνώδες ένστικτο στο εσωτερικό του ανθρώπου και να μεταμορφώσει τον εγωκεντρισμό και την εγωπάθεια σε κοινωνική συνείδηση.

Αρχικά η παιδεία, για να μπορέσει να διαμορφώσει ανθρώπους ολοκληρωμένους και απομακρυσμένους από τον εγωκεντρισμό και την εγωπάθεια, πρέπει να στραφεί προς τον άνθρωπο, δηλαδή στην ανθρωπιστική ή ουμανιστική παιδεία. Μέσω αυτής της Παιδείας ο άνθρωπος θα διακρίνεται από ορισμένα ιδανικά και αξίες, όπως οι αξίες της αγάπης, της δικαιοσύνης, της αξιοπρέπειας και της ευθύνης για την πρόοδο του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου, που διασώζουν την ανθρωπιά του και καλλιεργούν τον εσωτερικό του κόσμο.

Επίσης χρέος της παιδείας είναι να συμβάλλει στην ομαλή κοινωνικοποίηση των ατόμων και ιδιαίτερα των νέων. Αυτή προωθεί την καλλιέργεια της κοινωνικής συνείδησης. Η κοινωνικοποίηση των ατόμων, θα επιτευχθεί με την ενεργή προσπάθειά τους στο Κοινωνικό Γίγνεσθαι, όπως είναι η ένταξη τους στις οικονομικές διαδικασίες, στις πολιτικές διαδικασίες και στις πολιτιστικές διαδικασίες. Με αυτούς τους τρόπους η παιδεία μπορεί να μεταμορφώσει τον εγωκεντρισμό και την εγωπάθεια σε κοινωνική συνείδηση.

Με την κριτική σκέψη ως αντίδοτο στον φανατισμό και στον εθνικισμό μπορεί η Παιδεία να

Το Α΄ βραβείο της Αρτεμης Λιατάκη από το Δ.Σ. Παλαιόχωρας.

αναβαθμίσει την πνευματική αξία του ατόμου και να το μετατρέψει σ' ένα μέσο αναπαραγωγής αντιλήψεων και ιδεών. Έτσι, το άτομο που έχει καλλιεργήσει την κριτική σκέψη χαρακτηρίζεται από οξυδέρκεια και διορατικότητα τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα την άρση εγωιστικών απόψεων για τον κόσμο και ειδικότερα για τους διαφορετικούς πολιτισμούς.

Ακόμη, το άτομο μέσω της παιδείας και της κριτικής σκέψης που του προσφέρει, είναι ικανό στην επικοινωνία με τους άλλους ανθρώπους με το να κάνει εποικοδομητικό διάλογο και να ακούει με προσοχή τις απόψεις των συνομιλητών του, καταπολεμά τον φανατισμό και τον εθνικισμό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι λαοί να έρχονται σε μια πιο στενή επαφή και να λύνουν τα προβλήματα τους με ειρηνικό και ισότιμο τρόπο. Μόνο, λοιπόν, με την καλλιέργεια του ορθού λόγου, της κριτικής ικανότητας και το υ προβληματισμού είναι δυνατόν ο άνθρωπος να απαλλαγεί από προκαταλήψεις και δεισιδαιμονίες που οδηγούν σ πνευματικό λήθαργο.

Το σχολείο μπορεί να συμβάλλει στον πάντα επίκαιρο αγώνα κατά του φασισμού και της μισαλλοδοξίας. Στο σχολείο καλλιεργούνται οι ιδιότητες και οι δεξιότητες των μαθητών, έτσι ώστε να βοηθήσουν στην Ολοκλήρωση της προσωπικότητας των νέων. Αυτό προάγει την ελευθερή σκέψη καλλιεργώντας τον κριτικό στοχασμό και την γόνιμη αμφισβήτηση. Τέλος, ενθαρρύνει την δημιουργικότητα, αναπτύσσει την φαντασία και συντελεί στην δημιουργία υπεύθυνης και ελεύθερης προσωπικότητας, γιατί απελευθερώνει το άτομο από τις αναχρονιστι-

Η Μαντινάδα

Το βραβείο για την κατηγορία της μαντινάδας πήρε η Τάρια Σάρρου από το Ε΄ τάξη του Δ.Σ. Παλαιόχωρας

Κακόπετρο, Φλώρια, Κάντανος
κρατήσαν μετερίζια
και πολεμήσαν τον εχθρό
χτυπώντας τον στα ίσια.

Κάλιο στο μπέτι Κρητικού
αίματα να κυλούνε,
παρά σκλαβιάς γαρούφαλα
που να μοσχοβολούνε.

Εμείς παιδιά του Σέλινου
της Κρήτης τα βλαστάρια,
δε λησμονάμε πρόγονους
που ήταν παλληκάρια.

κές αντιλήψεις, τις δεισιδαιμονίες και τις προκαταλήψεις του παρελθόντος.

Επιπλέον το σχολείο στο πλαίσιο της ομαδικής ζωής αναπτύσσει τις διαπροσωπικές σχέσεις και συντελεί στην ομαλή κοινωνικοποίηση του ατόμου. Μέσα σε ένα δημοκρατικό εκπαιδευτικό σύστημα εφοδιάζει τους νέους με ηθικές αρετές

και αξίες που διέπουν την αλτρουιστική, τον ανιδιοτελή και τον ανθρωπιστή. Αυτή διδάσκει την ανοχή, την ανεκτικότητα, την δικαιοσύνη, την αξιοκρατία, την ισότητα και ισοτιμία των ανθρώπων, στοιχεία που αντιβαίνουν σε οποιαδήποτε έκφραση ρατσισμού και υποτίμησης των συνανθρώπων.

Ο ρατσισμός δυστυχώς, εξακολουθεί να μαστιάζει την ανθρωπότητα και λαμβάνει μάλιστα και ανησυχητικές διαστάσεις κυρίως εξαιτίας της ακρότητας των εκδηλώσεών του.

Ο φόβος και η ανασφάλεια συσσωρεύονται στις ψυχές των ανθρώπων, ενώ το μίσος αντικαθιστά την ανθρωπιά. Μέσα σε τόσο δύσκολες συνθήκες καλείται η Παιδεία να αναλάβει ενεργό ρόλο εμποτίζοντας τον άνθρωπο με ευγένεια, ανθρωπιά, σεβασμό και σύνεση οδηγώντας τον σε μια εποικοδομητική συνεργασία με τα μέλη κάθε ανθρωπίνης κοινότητας προκειμένου να πετύχει την πρόοδο και ευημερία της ανθρωπότητας.

ΤΟ ΑΡΘΡΟ

Το πρώτο βραβείο στην κατηγορία του άρθρου κέρδισε ο Μιχάλης Κασσελάκης από την Α΄ τάξη του Γυμνασίου Καντάνου. Το άρθρο έχει τίτλο: «Το ολοκαύτωμα της Καντάνου και σήμερα.» και αναφέρει: «3 Ιουνίου 1941. Την τραγική αυτή ημερομηνία ο ουρανός της Καντάνου είχε γίνει μαύρος από τους καπνούς και τα λάδια που καίγονταν.

Οι πρόγονοι μας αγωνίστηκαν αρχικά στα φλώρια και έπειτα στην Κάντανο. Αυτοί οι άνθρωποι αγωνίστηκαν όχι για τον εαυτό τους αλλά για τον τόπο τους και για τις επόμενες γενιές. Αγωνίστηκαν μέχρι θανάτου με την ψυχή τους και τη γενναιότητα τους για να μπορούμε εμείς σήμερα να ζούμε ελεύθερα. Αφού οι πρόγονοι μας μπόρεσαν να αντισταθούν στους ασταμάτητους μαζί και να ξανατίσουν τη ζωή τους μέσα από τα κατεστραμμένα τότε υπάρχει ελπίδα ότι μπορούμε ξανά να τα βάλουμε με επικίνδυνους εχθρούς και να υπερασπιστούμε την ελευθερία μας.

Στο κόσμο που ζούμε τώρα οι πιο πολλοί άνθρωποι νοιάζονται μόνο για τον εαυτό τους και για το συμφέρον τους. Οι νέοι τώρα πρέπει να επηρεαστούν από τους προγόνους μας και να μην το βάζουν κάτω στα δύσκολα. Μας απέδειξαν ότι μπορούμε να τα βάλουμε με τον εχθρό και πως η ζωή δεν πεθαίνει, ξαναγεννιέται.

Εμείς οι νέοι μπορούμε να οραματιστούμε ένα κόσμο αξιοπρέπειας και ομαδικότητας χωρίς πολέμους για κέρδη και εδάφη. Αυτός είναι ένας καινούριος κόσμος που μπορούμε να ονειρευτούμε έχοντας ως παράδειγμα τους προγόνους μας.»

Γ. ΚΩΝ.

Το Β΄ βραβείο ζωγραφικής της Σουλτάνας Σαρτζετάκη από το Δ.Σ. Παλαιόχωρας.

Η Ανατολή Καστρινάκη του Δ.Σ. Καντάνου πήρε το Γ΄ βραβείο.

παιδότοπος

Στ 1 ΤΑΞΗ 16ου ΔΗΜ. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΔΗΜ. ΣΧ. ΧΑΝΙΩΝ

Χατζη Μιχάλης Γιάνναρης και Αναγνώστης Μάντακας

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

Φίλες και φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!
Για τον Χατζη-Μιχάλη Γιάνναρη και τον Αναγνώστη Μάντακα, για τους δυο πρωτοκαπετάνιους της Κρήτης, που αξιώθηκαν στα γεράματά τους να ζήσουν την Ένωση, υψώνοντας την ελληνική σημαία στο Φιρκά, ο λόγος στον σημερινό Παιδότοπο. Έτσι όπως τους "παρουσίασαν" στην αφιερωμένη σε πέντε αγάλματα των Χανίων ειδική έκδοση τα παιδιά της Στ1 τάξης της προηγούμενης σχολικής χρονιάς του 16ου Ολοήμερου Δημ. Σχ. Χανίων, τα γνωστά μας και από το αφιέρωμα τους για τον Δασκαλογιάννη (βλ. "Παιδότοπο" 3.2. τε.), ... Διαπολιτισμικούλια.

"Διαπολιτισμικούλια" λέει τους μαθητές της η δασκάλα τους, η γνω-

στή στους αναγνώστες της στήλης, Ευαγγελία Φατσέα, "τα Διαπολιτισμικούλια" και ο τίτλος της περί ης ο λόγος έκδοσης που περιλαμβάνει εκτός των προαναφερθέντων αγαλμάτων και αυτό του Καγιαλέ στο Ακρωτήρι και το Μνημείο της Μικρασιατίας Μάνας που βρίσκεται στην είσοδο των Χανίων από την Κίσαμο.

«Η ιστορία του τόπου μας είναι πλούσια πολύ και γι' αυτό είμαστε περήφανοι πολύ», διαβάζουμε στην κορυφή της πρώτης σελίδας της έκδοσης. Ο,τι πιο συγκινητικό να το δηλώνουν αυτό παιδιά, τα περισσότερα από τα οποία είναι "ξενάκια"...

Τα παιδιά της τάξης (η καταγωγή τους από: Ελλάδα, Γεωργία, Αλβανία, Ρωσία και Βουλγαρία) είναι: Κώστας Βενέτης, Ηλίας Δασκαλάκης, Χριστίνα Ηλιάκη, Ελένη Ιβάνοβα, Νικόλαος Καζάκος, Παναγιώτης Μαυρακάκης, Χρίστος Μουσιιάδης, Χρίστος Ντανασιδής, Αλέξανδρος Ντιμιτρόφ, Γιώργος Παπαδογιάννης, Ειρήνη Παπαδογιάννη, Μανόλης Παπουτσάκης, Ειρήνη Πετράι, Χριστίνα Σαχπατζίδη, Γκέτσι Στέγια, Νίκος Σόλακ - Νιάζι.

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης
Θ. Κακατσάκης,
δάσκαλος

Ο Αναγνώστης Μάντακας
(Η Κρήτη στις αρχές του αιώνα. Εκδ. "Χρυσόστομου")

Χατζη Μιχάλης Γιάνναρης

Ο Χατζή Μιχάλης Γιάνναρης κατέφυγε στη Ρωσία. Εκεί ο Τσάρος του χορήγησε ισόβια μνημεία σύνταξη. Ο Χατζή Μιχάλης Γιάνναρης στο Ροστόβι-Ταυγάιν έγραψε το μεγάλο αφηγηματικό ποίημα "Η Κρητικοπούλα" το οποίο έχει 4028 στίχους και διαιρείται σε 157 ανισόστιχα κεφάλαια, όπως ο ίδιος τα έχει ταξινομήσει. Η "Κρητικοπούλα" είναι ένας ύμνος γύρω από την επανάσταση του 1866-1869. Αξίζει να αναφερθεί ότι αναφέρονται και πολλές πολύτιμες πληροφορίες όπως π.χ. η ίδρυση των χωριών Λάκκων και Θερίσου.

Ο επισκέπτης μπορεί να διαβάσει τα παρακάτω λόγια, τα οποία είναι γραμμένα στην επιτύμβια στήλη του τάφου του Χατζή Μιχάλη Γιάνναρη στον Ομαλό Χανίων, δίπλα στο εκκλησάκι του Αγίου Παντελεήμονα: «...Τελευταίο, μα αιώνιο! Στρέψε, διαβάτη, τ' Ομαλού, πέρασε από κοντά μου να μελετήσεις και να δεις τ' αποτελέσματά μου. Την ταραχώδη διάβα μου του κόσμου να μη μείνεις. Ο Πλάστης που μας έπλασε έχει μεγάλη γλύκα τους δυνατότερους χτυπά κι ανίσχυροι φανήκαν».

Ο Χατζή Μιχάλης Γιάνναρης παρέδωσε τη σημαία. Ο Λιμενάρχης Κουρκούτης έδεσε το σκοινί για να υψωθεί στον ιστό. Παρόντες ήταν ο Ελευθέριος Βενιζέλος και ο βασιλιάς Κωνσταντίνος.

Από την ιστορική ρίμα "Η εν Αλικιανών Μάχη της 15ης Μαρτίου 1878", η οποία γράφτηκε από τον Σπυρίδωνα Σπυριδάκη

Την σκέψιν ταύτην έμαθε και ο Χατζημιχάλης, Οποίος ήτον οδηγός της μάχης της μεγάλης. Που 'γεινεν εις Αλικιανού με σχέδια δικά του Με αρχηγούς που ώριζε και με στρατεύματά του.

Αμέσως λόγον ήρchiσε κι ειπ' ο Χατζημιχάλης εκεί στους συναδέλφους του μετά φωνής μεγάλης «Όλους σας προσεκάλεσα με τα στρατόπεδά σας και ό,τι άλλο έχετε να πάρετε κοντά σας».

Αναγνώστης Μάντακας

Το άγαλμα του Αναγνώστη Μάντακα βρίσκεται στην πλατεία όπου βρίσκεται η Μητρόπολη. Αφορμή για να ασχοληθούμε με τον Αναγνώστη Μάντακα είναι ότι σε αυτή την οδό βρίσκεται το σχολείο μας.

Ο Αντώνης Μάντακας ήταν θεός του Αναγνώστη Μάντακα. Ήταν από τους Λάκκους Κυδωνίας. Πολέμησε στις Επανάσεις 1878-1897 και στις πολεμικές επιχειρήσεις της Ηπείρου με δικό του σώμα.

Ο Αναγνώστης Μάντακας απεβίωσε το 1917 και ετάφη στη γενέτειρά του στην περιοχή "Πυργιάλι" των Λάκκων Κυδωνίας.

Ο Αναγνώστης Μάντακας γεννήθηκε στους Λάκκους Κυδωνίας το 1816. Ελαβε μέρος σε πολλές επαναστάσεις στην Κρήτη. Ανακρήχθηκε γενικός Αρχηγός Κυδωνίας. Ιστορικοί έμειναν οι λόγοι τους οποίους εκφώνησε το 1867.

Ο Αναγνώστης Μάντακας είχε το προνόμιο να υψώσει την Ελληνική Σημαία για την Ένωση με την Ελλάδα, την 1.12.1913 στην είσοδο του λιμανιού των Χανίων παρουσία του Πρίγκιπα Γεωργίου Υπατου Αρμοστή της Κρήτης. Μάλι-

στα λέγεται ότι όταν είπαν στον Γεώργιο να υψώσει τη σημαία, αυτός έδωσε το σκοινί, τιμή ένεκεν, στον Χατζημιχάλη και τον Μάντακα.

Υπάρχει σχετική μαρμαρίνη πλάκα στο παλιό φρούριο του Φιρκά στην είσοδο του λιμανιού των Χανίων.

Στην τελετή για την Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα του ανατέθηκε να υψώσει την ελληνική σημαία στο φρούριο Φιρκά των Χανίων, για να σφραγιστεί μ' αυτόν τον συμβολικό τρόπο η Ένωση, παρουσία του Βασιλιά Κωνσταντίνου, του Πρωθυπουργού Ελευθερίου Βενιζέλου, του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων Σαβητσάνου, του Ναυάρχου Κουντουριώτη, του Γενικού Αρχηγού Κυδωνίας Χατζημιχάλη Γιάνναρη, επιζώντων καπεταναίων, καθώς και μεγάλου πλήθους επισήμων και απλών ανθρώπων.

Ο Μάντακας κατέβηκε πρώτος τα σκαλοπάτια, υποβασταζόμενος από τον γενικό διοικητή του υψιού Ρούφο. Πιο πίσω ήταν ο Χατζημιχάλης Γιάνναρης. Οι δυο μεγάλοι επαναστάτες, που συμμετείχαν σ' όλους τους αγώνες του κρητικού λαού τιμήθηκαν εκείνη την ημέρα από τον βασιλιά Κωνσταντίνο με τον Χρυσό Σταυρό του Σωτήρα.

Το άγαλμα του Χατζημιχάλη Γιάνναρη βρίσκεται στην πλατεία 1866.

Στην πλατεία 1866, εκτός από το άγαλμα του Χατζημιχάλη Γιάνναρη υπάρχουν και άλλα αγάλματα ή προτομές πρώων.

Αφορμή για να ασχοληθούμε με τον Χατζημιχάλη Γιάνναρη στάθηκε η μεγάλη τιμή που του έγινε την ημέρα της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα. Ο Χατζη Μιχάλης Γιάνναρης γεννήθηκε το 1832 στο ένδοξο κεφαλοχώρι Λάκκοι Κυδωνίας Χανίων. Ήταν γιος του παπά-Γιάννη και εγγόνι του Γιανναροδάσκαλου. Ο πατέρας του πήρε τα παιδιά του, τον Παναγιώτη και το Μιχάλη και πήγε στους Αγίους Τόπους. Από τότε ονομάστηκε Χατζής.

Ο Χατζή Μιχάλης Γιάνναρης έκανε πολλά επαναστατικά ανδραγαθήματα. Διαδραμάτισε πάρα πολύ σπουδαίο ρόλο στην επανάσταση του 1866.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Η λατινική ονομασία του βοτάνου είναι VERATRUM album (Ελλέβορος ο λευκός). Ανήκει στην οικογένεια των Λιλιϊδών. Στη χώρα μας το συναντούμε με τις ονομασίες βέρατρο το λευκό, ελλέβορος ο λευκός, λειρίδιο, στερογιάνι ή στερογιάννι. Είναι φυτό της Κεντρικής και Νότιας Ευρώπης, της Βόρειας Ασίας, της Ιαπωνίας, των βόρειων περιοχών της Βόρειας Αμερικής.

Βέρατρο

Είναι διαδεδομένο κατά αποικίες, σε ορεινές περιοχές, υγρά λιβάδια, βοσχές. Στη χώρα μας δεν υπάρχει η ποικιλία του λευκού αλλά το λοβελιανό (lobelium) το οποίο συναντούμε σε δάση της Μακεδονίας και ειδικότερα στο όρος της Πίνδου.

Πρόκειται για ένα ποώδες, πολύχρονο φυτό, με κονδυλώδες ρίζωμα, ευθύ, σαρκώδες, μέτρια χοντρό, που φέρνει τρίχωμα σε τούφα. Το στέλεχος είναι ανορθωμένο, κνουδωτό - κυρίως προς τα πάνω - γραμμωτό, με ύψος 1 με 1,5 μέτρο. Τα φύλλα είναι πολύ μεγάλα, πυκνά, ωοειδή τα οποία τυλίγουν τον βλαστό εναλλάξ. Μυτερά με ζωηρές επιμήκεις πτυχές και νευρώσεις κατά μήκος, κνουδωτά στην κάτω τους επιφάνεια, ελλειπτικά στο σχήμα στα κατώτερα. Τα άνθη σχηματίζουν στο άκρο του στελέχους ένα είδος τσαμπιού με μορφή σταχουού. Έχουν χρώμα ασπριδερό ή πρασινωπό. Το είδος είναι ερμαφρόδιτο (έχει αρσενικά και θηλυκά όργανα και γονιμοποιείται από μέλισσες και μύγες).

Ιστορικά στοιχεία

Το βότανο το χρησιμοποιούσαν στην αρχαιότητα ως δηλητήριο με το οποίο θανάτωναν τους εγκληματίες. Επίσης άλειφαν με αυτό τις μύτες των βελών. Το χρησιμοποιούσαν ως φάρμακο κατά της χολέρας.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει σε κείμενό του ο Δρ. Αθανάσιος Σιδέρης οι αρχαίοι φαίνεται πως χρησιμοποιούσαν το όνομα γενικά για το φυτό, του οποίου η επιστημονική ονομασία είναι veratrum album, τουλάχιστον ως τον 5ο αιώνα π.Χ. Τότε περίπου άρχισαν να χρησιμοποιούν ακόμα ένα φυτό με παρόμοιες ιδιότητες, εκείνο που σήμερα επιστημονικά ονομάζεται helleborus niger.

Ακριβώς για να τα ξεχωρίσουν από τα τέλη του 5ου αιώνα π.Χ. αρχίζουν οι ονομασίες να διαφέρουν στα κείμενα, τα οποία άλλοτε μιλούν για «ελλέβορο λευκό» και άλλοτε για «ελλέβορο μέλανα». Και τα δυο φυτά φυτρώνουν μέχρι σήμερα στις πλαγιές πάνω από την Αντίκυρα. Ο λεγόμενος «μέλας» μάλιστα αποκαλείται από τους ντόπιους (τους ελάχιστους που ακόμα τον αναγνωρίζουν) «σκάρφη». Η σκάρφη μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα χρησιμοποιούταν ως τοπικό επίθεμα για την αποτροπή των ανεπιθύμητων κησέων, δηλαδή για τεχνικές αποβολές. Οι ρίζες της επίσης χρησιμοποιούνταν σε πολύ ισχυρούς πονόδοντους, αλλά συνήθως με καταστροφικές συνέπειες, γιατί στη συνέχεια το δόντι στο οποίο είχε τοποθετηθεί σκάρφη, έπεφτε.

Το συσχετισμό του ελλέβορου με την Αντίκυρα κάνει πρώτος σε κείμενο ο Θεόφραστος, ο μαθητής του Αριστοτέλη και διάδοχός του στη διεύθυνση του Λυκείου (τέλη το 4ου αιώνα π.Χ.). Λέει ότι η καλύτερη ποικιλία λευκού ελλέβορου φυτρώνει στην Οίτη, αλλά ο καλύτερος μαύρος ελλέβορος προέρχεται από την Αντίκυρα και τον Ελικώνα. Η ύπαρξη και μιας δεύτερης Αντίκυρας στην περιοχή των Θερμοπυλών μπέρδεψε αρκετούς από τους κατοπινούς ιστορικούς και περιηγητές της αρχαιότητας που δεν είχαν άμεση γνώση της γεωγραφίας της περιοχής, όπως ο Στράβωνας και ο Πλίνιος. Έτσι ο Πλίνιος καταλήγει να πιστεύει ότι η Αντίκυρα είναι νησί φημισμένο για ένα φάρμακο που παρασκευάζει με βάση το μαύρο ελλέβορο.

Αναλυτικά στον ελλέβορο αναφέρεται και ο Διοσκορίδης, γιατρός και βοτανολόγος της εποχής του Νέρωνα. Ήταν ήδη γνωστό από τότε και επιβε-

βαιώνεται σήμερα ότι ο λευκός έχει εμετικές και ο μαύρος καθαρτικές ιδιότητες.

Τον μεσαίωνα το χρησιμοποιούσαν για την καταπολέμηση των παρασίτων.

Άλλοτε το βέρατρο το έδιναν ως εμετικό, δυνατό καθαρτικό και εφιδρωτικό, ενώ το χρησιμοποιούσαν εναντίον των ρευματισμών, της αρθρίτιδας και για φτερνιστικό. Τις αποξηραμένες ρίζες του φυτού τις έκαναν σκόνη και αποτελούσε ένα από τα πιο σημαντικά βότανα για καθαρισμό με εισπνοές. Μικρές ποσότητες της πούδρας εισπνέονταν από τα ρουθούνια. Αν η ποσότητα ήταν πολύ μπορούσε να προκαλέσει σοβαρή ρινική αιμορραγία. Το θεωρούσαν αναλγητικό, διουρητικό (για περιπτώσεις αρθρίτιδας) και καταπραυντικό της καρδιάς. Το χρησιμοποιούσαν ακόμη για την κατάθλιψη.

Συστατικά - χαρακτήρας

Το βέρατρο περιέχει δύο κύρια αλκαλοειδή πολύ τοξικά, τη βερατρίνη Α και Β. Το ρίζωμα του φυτού και ιδιαίτερα τα ριζίδια και τα εξωτερικά στρώματα της ρίζας περιέχουν 1,6% από αυτές τις ουσίες. Το φυτό περιέχει ακόμη πολλά αλκαλοειδή, όπως γερμερίνη, ζερβίνη, ζερβικό οξύ, ψευτοζερβίνη, βερατροσίνη, ένα γλυκοσίδιο (βερατραμαρίνη), άμυλο και γόμα.

Άνθιση -χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Τα άνθη του φυτού εμφανίζονται τα καλοκαίρι, Ιούνιο και Ιούλιο. Χρησιμοποιείται το ρίζωμα του φυτού το οποίο συλλέγεται Σεπτέμβριο και Οκτώβριο.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το βότανο δρα ως αναλγητικό, αντιεμετικό, αν-

θελμινθικό, καθαρτικό, εμετικό, απορριπτικό και υπνωτικό. Τα αλκαλοειδή που περιέχει το φυτό το κάνουν δριμύ ναρκωτικό και πολύ ισχυρό δηλητήριο.

Η θανατηφόρος δόση για τον άνθρωπο είναι 1 με 2 γραμμάρια σκόνης ριζώματος. Γενικά αποφεύγεται η εσωτερική του χρήση. Η θεραπευτική δόση του βοτάνου είναι παραπλήσια με την δηλητηριώδη δόση, πράγμα που κάνει πολύ δύσκολη την πρακτική χρήση του.

Η θεραπευτική χρήση του βάμματος του φυτού μειώνει πολύ την πίεση του αίματος.

Σήμερα το βότανο χρησιμοποιείται κύρια για την απομόνωση των αλκαλοειδών (κυρίως της προβερατρίνης Α και Β) που χρησιμοποιούνται στις βαριές περιπτώσεις υπέρτασης, όταν τα άλλα σκευάσματα δεν είναι αποτελεσματικά. Το χρησιμοποιούν εναντίον της μυασθένειας και της προοδευτικής μυϊκής δυστροφίας. Μόνο όμως υπό της παρακολούθησης ιατρού.

Στην ομοιοπαθητική ο λευκός ελλέβορος χρησιμοποιείται για την αρτηριακή πίεση που είναι πολύ χαμηλή και επίσης για την κατάθλιψη, τη βρογχίτιδα, την ισχιαλγία, τη διάρροια και τους νευρόπονους.

Επίσης ως ομοιοπαθητικό φάρμακο δίνεται σε υπερδιέγερση νοτική και σωματική (υπερκινητικότητα-

τα). Σε αναπτυγμένη ευφυΐα, έντονη τάση για προσωπική προβολή, καταπιεσμένη σεξουαλικότητα.

Σε μεγάλη επιθυμία για αλάτι, λεμόνι, παγάκια. Σε πεπτικό σύστημα που αντιδρά βίαια (ρουκετοειδείς έμετοι, διάρροια). Σε κρύα παγωμένα άκρα, αδυναμία, κολάπσους, κλωμός (μπλάβιασμα). Σε προεμμηνορυσιακό σύνδρομο και σε έντονους κοιλιακούς πόνους. Σε μη αρμονικές κινήσεις και σε επηρεασμό του νευρικού συστήματος. Υπό μορφή σκόνης και εγχύματος χρησιμοποιείται ενάντια στα παράσιτα στο δέρμα των ζώων.

Παρασκευή και δοσολογία

Εσωτερικά λαμβάνεται σε σκόνη. Ημερήσια δόση 0,03 έως 0,1 γραμμάριο ή σε βάμμα 10-30 σταγόνες. Εξωτερικά σε σκόνη χρησιμοποιείται κατά της νευραλγίας, κατά των ρευματικών πόνων, κατά της φαγούρας, της ποδάγρας και κατά της φθειρίασης σε ημερήσια δοσολογία 0,20-0,50 γραμμάρια σε 30 γραμμάρια χοιρινού λίπους.

Προφυλάξεις

Εσωτερικά αποφεύγεται η χρήση του γιατί είναι πολύ δηλητηριώδες με παραλυτική δράση στο νευρικό σύστημα. Η σκόνη του ριζώματος όταν εισπνευστεί προκαλεί βίαια φτερνίσματα, ενώ όταν καταποθεί προκαλεί έκκριση σάλιου και καούρες στο στομάχι.

ΜΑΡΙΝΑ ΠΑΝΗΓΥΡΑΚΗ:

Το θέατρο είναι ένα όμορφο παιχνίδι

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΛΥΒΙΑΚΗΣ

■ Στην ιδιαίτερη πατρίδα της, τα Χανιά, για “τα μαύρα λουστρίνια” η ταλαντούχα ηθοποιός

«Το θέατρο πάντα ήταν ένα όμορφο παιχνίδι για εμένα, μου έδινε μεγάλη χαρά», λέει στις “διαδρομές” η Χανιώτισσα ταλαντούχα ηθοποιός Μαρίνα Πανηγυράκη η οποία έρχεται ξανά στα Χανιά, αυτή τη φορά για την παράσταση: “Τα μαύρα λουστρίνια” της Μάρως Δούκα.

Η παράσταση θα παρουσιαστεί στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου στις 12 – 14 Ιουνίου στις 9.15 μ.μ. και στις 15 Ιουνίου στις 7 μ.μ. και 9.15 μ.μ. σε σκηνοθεσία – δραματουργία της Μαρίνας Πανηγυράκη η οποία παίζει μαζί με τη Μαρία Μπρανίδου, σκηνική μουσική του Γιάννη Κατσικανδάρη, σκηνικά – κοστούμια της Χρύσας Κουρτούμη και με βοηθό σκηνοθέτη την Εύη Καρρά.

Η ίδια έχει συνεργαστεί στην Αθήνα σε παραστάσεις με την Ρηνιώ Κυριαζή και τον Νίκο Φλέσσα, τη Νέλλη Καρά και τον Πάρη Μαντόπουλο, με την ομάδα ΤΟΠΙ και τον Δημήτρη Πλειώνη, την Ελένη Γεωργοπούλου, το Δημοτικό

Θέατρο Πειραιά, το Στούντιο Μαυρομιχάλη, το ΔΗΠΕΘΕ Ρούμελης, κ.α.

•Σε είδαμε πρόσφατα σε ένα παιδικό θεατρικό που έχετε ανεβάσει με επιτυχία στην Αθήνα. Αυτή τη φορά θα σε δούμε στα “μαύρα λουστρίνια”. Μίλησε μας για το έργο.

«Το έργο “Τα μαύρα λουστρίνια”, είναι μια θεατρική διασκευή του ομώνυμου βιβλίου “Τα μαύρα λουστρίνια” αλλά και του “Που είναι τα φτερά” της Μάρως Δούκα. Είναι ένας διάλογος ανάμεσα στην παιδική και ώριμη ηλικία της συγγραφέως. Όπου μέσα από όλα όσο έχει ζήσει, τις δυσκολίες τις συγκρού-

σεις, τη μνήμη και κυρίως την επιμονή και συνεχή αναζήτηση με τον εαυτό της καταφέρνει να γίνει αυτό που πραγματικά είναι. Δηλαδή συγγραφέας. Το έργο εμπεριέχει βιογραφικά στοιχεία αλλά και ποιητικά όπως άλλωστε είναι και ο ίδιος ο τρόπος γραφής της Μάρως Δούκα».

•Ποια η σχέση του έργου με τα Χανιά, «ένα έργο για την περιπέτεια της γραφής, την περιπέτεια της ζωής», όπως σημειώνεται στο ενημερωτικό δελτίο για την παράσταση.

«Το έργο έχει άμεση σχέση με τα Χανιά, καθώς είναι και ο ιδιαίτερος τόπος της Μάρως Δούκα αλλά και ο δικός μου. Υπάρχουν σημεία στο κείμενο που νομίζω ότι μπορείς μέχρι και να αισθανθείς τη μυρωδιά των Χανίων. Όπως λέει και η ίδια: “Ποτέ δεν ταξίδεψα αλλού και να μη θυμηθώ τα Χανιά. Ποτέ δεν προσπάθησα να περιγράψω άλλον τόπο και να μη σκεφτώ τον δικό μου. Και πως θα μπορούσα να αγναντέψω πέλαγος, αν δεν είχα μείνει ώρες στο τειχάκι του Φάρου;”».

•Πώς ξεκίνησε η δική σου επαφή με το θέατρο; Τι είναι το θέατρο για εσένα; Τι σε συναρπάζει περισσότερο;

«Η δική μου επαφή με το θέατρο ξεκίνησε επίσης στα Χανιά όταν ήμουν στον Πολιτισμικό Νότο όπου ήμουν χρόνια και είμαι ευγνώμων για αυτή τη συνάντηση. Το θέατρο πάντα ήταν ένα όμορφο παιχνίδι για εμένα, μου έδινε μεγάλη χαρά. Τόσο μεγάλη που μετά επέλεξα να το κάνω και επάγγελμα. Για εμένα το θέατρο είναι ένας τρόπος να συνδεόμαστε με το

παιδί μέσα μου, να βρίσκομαι εντελώς στο παρόν και μια βαθύτερη ανάγκη για μοίρασμα όσων έχω μέσα μου».

•Σου λείπουν τα Χανιά; Η πόλη αυτή δίνει ευκαιρίες σε έναν νέο που θέλει να ασχοληθεί με την τέχνη;

«Τα Χανιά πάντα τα σκέφτομαι και οραματίζομαι έναν διάυλο επικωνιάς με τα χρόνια όσων κάνω στην Αθήνα με τα Χανιά. Εχω επιδιώξει και άλλη φορά να κατεβάσω βραδινή παράσταση αλλά υπάρχουν δυσκολίες όταν τα άτομα είναι πολλά. Έχει επιτευχθεί αυτό με την ομάδα μου το Τοπί όπου με παιδικές παραστάσεις έχουμε κατέβει και έχουν πάει καλά. Όμως με βραδινή χαίρομαι ιδιαίτερα γιατί είναι πρώτη φορά».

•Ποια είναι τα επόμενα σχέδιά σου;

«Αφότου τελειώσουν οι παραστάσεις μας Χανιά και Ηράκλειο, από Οκτώβρη πάλι τα Μαύρα λουστρίνια θα τα ανεβάσουμε στην Αθηνά. Επίσης θα έχουμε συνεργασία με την ομάδα ΤΟΠΙ σε νέα παραγωγή που δεν έχει ανακοινωθεί ακόμα».

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ “Δ. ΒΛΗΣΙΔΗΣ”

“All You Need-Je Love”

Την παράσταση: “All You Need-Je Love” παρουσιάζει στις 12 και 13 Ιουνίου στις 9.15 μ.μ. στο θέατρο: “Δ. Βλησιδής” το Θεατρικό/Καλλιτεχνικό Σωματείο “Σκηνή Χωρίς Όρια” σε συνδιοργάνωση με την ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, η παράσταση είναι βασισμένη «πάνω σε τεχνικές και εργαλεία έκφρασης που οι μαθητές διδάχθηκαν κατά την διάρκεια αυτής της χρονιάς. Οι θεατές μέσα από την παράσταση θα γίνουν μάρτυρες των όσων μοιραζόμαστε μέσα από την μαγική διαδικασία της Θεατρικής εκπαίδευσης. Στην παράσταση συμμετέχουν 12 ερασιτέχνες ερμηνεύτριες.

Η Ομάδα δουλεύει πάνω στην τεχνική ensemble (που σημαίνει

ΜΑΖΙ) και ντύνεται “χαρακτήρες” οι οποίοι βιώνουν μικρές καθημερινές ιστορίες “αγάπης”. Η παράσταση αποτελείται από αυτετελείς ιστορίες που όμως συνδέονται μεταξύ τους με έναν ιδιαίτερο τρόπο.

Βασισμένο στο διήγημα της Μάρως Βαμβουνάκη “Ο Καβγάς” και στο θεατρικό έργο “Ζελόβ” που παρουσιάστηκε από την Ομάδα ΑΒΟΒΟ».

Σκηνοθεσία - διδασκαλία: Στέλλα Σκορδαρά, παίζουν: Σοφία Βασιλάκη, Μάρκος Γιανναράκης, Veronica Et-xenice, Χριστίνα Καφαντάρη, Ηρώ Κουραντάκη, Λούλα Μιχελάκη, Στέλιος Παγιαλάκης, Ελένη Παπαραφτάκη, Χάρης Παπαεμμανουήλ, Ελένη Πρωτοπαπαδάκη, Στέλλα Χριστινική, Χρυσούλα Ψυλλάκη.

Σκηνικά - κοστούμια: Σκηνή Χωρίς Όρια, σχεδιασμός φωτισμών: Στέλλα Σκορδαρά, μουσική: Αλέξης Ιωάννου (Burger Project), σχεδιασμός αφίσας: Χάρης Παπαεμμανουήλ.

Σημειώνεται ότι η παράσταση εντάσσεται στο πλαίσιο των εκδηλώσεων “Ανοιξη Καλλιτεχνικής Δημιουργίας 2018” που διοργανώνουν ο Δήμος Χανίων, η ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ και οι Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Χανίων.

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ YΟΥCA

“Απόκοπος”

Παράσταση: “Απόκοπος” του Μπεργαδλή ανεβαίνει το Σάββατο 9 και την Κυριακή 10 Ιουνίου στις 9.30 μ.μ. στο Youca στην οδό Καραϊσκάκη 76 στα Χανιά.

Πρόκειται για ένα σπουδαίο κείμενο της Κρητικής Αναγέννησης -όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση- ένα παιχνίδι αφηγηματικής δράσης που κινείται ανάμεσα στο τότε και το τώρα, στο θάνατο και τη ζωή, στο άχρονο και το σύγχρονο.

Ο Απόκοπος γράφτηκε από τον ενετοκρητικό Μπεργαδλή, το τελευταίο τέταρτο του 15ου αιώνα. Εκδόθηκε το 1509 και είναι η πρώτη γνωστή έντυπη έκδοση ελληνικού βιβλίου σε δημοτική γλώσσα.

Η παράσταση πρωτοπαρουσιάστηκε τον Φλεβάρη του '17, στο Θέατρο Κλειώ του Τμήματος Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών Θεσσαλονίκης.

Ερμηνεία-σύλληψη-δραματουργία: Γεωργία Πολοπετράκη, σκηνοθεσία: Μαρίνα Κακουλλή, Poster design and photos: Ηλίας Τσιρίδης.

Διάρκεια 50 λεπτά, εισιτήριο: 8 ευρώ, μειωμένο 6 ευρώ.

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΥΔΩΝΙΑ

Παρουσίαση δουλειάς σπουδαστών

Την Κυριακή 10 Ιουνίου στις 8 το βράδυ θα πραγματοποιηθεί στο ΘΕΑΤΡΟ ΚΥΔΩΝΙΑ, Υψηλαντών 12, η παρουσίαση της δουλειάς των σπουδαστών του δεύτερου και τρίτου έτους της Δραματικής Σχολής που λειτουργεί στον χώρο του θεάτρου, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας Θεάτρου ΜΝΗΜΗ στα Χανιά. Η είσοδος θα είναι ελεύθερη, θα τηρείται σειρά προτεραιότητας και θα επιτρέπεται μέχρι και την ώρα έναρξης της παρουσίασης εφ’ όσον θα υπάρχουν κενές θέσεις.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει σκηνές από τα έργα:

- Γιον Φόσσε, Χειμώνας.
- Ρίτσαρντ Καλινόφσκι, Το κτήνος στο φεγγάρι.
- Ντέννις Κέλλυ, Ορφανά.
- Λαρς Νουρέν, Δαίμονες.

ΣΕ ΑΡΧΑΙΑ ΑΠΤΕΡΑ ΚΑΙ ΦΑΛΑΣΑΡΝΑ

Δράσεις γνωριμίας με αρχαιολογικούς χώρους

Δράσεις γνωριμίας του κοινού με την αρχαία Απτέρα αλλά και με τον Αρχαιολογικό Μουσείο Κισάμου και την αρχαία Φαλάσαρνα, διοργανώνει την Κυριακή 10 Ιουνίου η Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων.

Οι εκδηλώσεις εντάσσονται στο πλαίσιο της φετινής επικοινωνιακής δράσης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με τίτλο: **“Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές”**.

Συγκεκριμένα, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων διοργανώνει:

• Σε συνεργασία με το Δήμο Χανίων γνωριμία με την **αρχαία Απτέρα**.

Κατά την περιήγηση στα μνημεία της αρχαίας πόλης, οι συμμετέχοντες θα ενημερωθούν για τη διαχρονική ιστορία της από την Επίτιμη Προϊσταμένη Αρχαιοτήτων και ανασκαφέα του χώρου, Βάννα Νινιού Κινδελή. Η δράση περιλαμβάνει δωρεάν συμμετοχή και μεταφορά με μισθωμένο λεωφορείο. Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων είναι τα 50 άτομα. Σημείο εκκίνησης από το Δημαρχείο Χανίων στις 9.30 π.μ.. Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό 2821341665 (Τμήμα Τουρισμού Δήμου Χανίων).

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, η αρχαία πόλη της Απτέρας ιδρυμένη τον 8ο αι. π.Χ., σε στρατηγικής σημασίας ύψωμα, στην είσοδο του φυσικού κόλπου της Σούδας, υπήρξε κατά την αρχαιότητα μία από τις σημαντικότε-

ρες πόλεις-κράτη της Κρήτης. Μέσω εκτεταμένων ανασκαφικών και αναστηλωτικών εργασιών έχουν αναδειχθεί αξιόλογα τμήματα της επιβλητικής οχύρωσης της πόλης καθώς και δημόσια κτήριά της, τα οποία διατηρούνται σε μεγάλο ύψος, όπως θολωτές δεξαμενές, μνημειώδη λουτρά, ναοί, οικίες και πρόσφατα το αρχαίο θέατρο.

• Σε συνεργασία με το Σύλλογο Προβολής Κισάμου “Η Γραμπούσα” και το Δημοσιογραφικό και Εξωραϊστικό Σύλλογο Πλατάνου “Η Ενότητα” **δράση γνωριμίας με το Αρχαιολογικό Μουσείο Κισάμου και την αρχαία Φαλάσαρνα**.

Η δράση θα ξεκινήσει με την ξενάγηση στο Αρχαιολογικό Μουσείο Κισάμου και στη συνέχεια θα πραγματοποιηθεί επίσκεψη στον αρχαιολογικό χώρο Φαλάσαρνας από τον αρχαιολόγο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων, Μιχαήλ Μιλιδάκη. Η δράση περιλαμβάνει δωρεάν συμμετοχή και μεταφορά με μισθωμένο λεωφορείο. Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων είναι τα 50 άτομα. Σημείο εκκίνησης έξω από τη Δημοτική Αγορά Χανίων (έναντι γραφείων ΑΝΕΚ),

ώρα 8.30 π.μ.. Σημείο συνάντησης στην Κίσαμο, έξω από το Αρχαιολογικό Μουσείο Κισάμου, ώρα 9.30 π.μ.. Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό 2821044418 (Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων). Δηλώσεις συμμετοχής στο τηλέφωνο 2821094487 (κ.κ. Μάντακα και Καλαϊτζάκη).

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, η αρχαία Φαλάσαρνα ιδρυμένη στο δυτικό άκρο του ακρωτηρίου της Γραμβούσας, υπήρξε μεγάλη ναυτική δύναμη και ένα από τα σημαντικότερα λιμάνια της Κρήτης, με κύρια περίοδο ακμής τον 4ο και 3ο αι. π.Χ.. Εκτός από τον περιώνυμο κλειστό λιμένα και την οχύρωσή του, διατηρούνται λείψανα ναών, δημόσια κτήρια και δεξαμενές στην ακρόπολη, ενώ κατά μήκος της ανατολικής πλευράς του ακρωτηρίου και στην πεδιάδα εμφανίζονται κατάλοιπα κτισμάτων. Η πόλη καταστράφηκε από τους Ρωμαίους το 67 π.Χ., και δεν επανέκαμψε ποτέ. Σήμερα, το αρχαίο λιμάνι και οι εγκαταστάσεις του βρίσκονται στην ξηρά, μετά την ανύψωση της ακτής κατά 6 - 9 μ., πιθανότατα εξαιτίας του ισχυρού σεισμού του 365 μ.Χ.

ΣΤΗΝ ΠΥΛΗ ΣΑΜΠΙΟΝΑΡΑ

Εκθεση αγιογραφίας

Ο Παγκρήτιος Σύλλογος Εικαστικών Δημιουργών “Νεώριον Τέχνης” σε συνδιοργάνωση με τον Δήμο Χανίων και την ΚΗΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ παρουσιάζουν έκθεση Αγιογραφίας των μελών του συλλόγου με τίτλο **“Εικόνων Φως”**.

Τα εγκαίνια της έκθεσης θα πραγματοποιηθούν σήμερα Σάββατο στις 8 μ.μ. στην Πύλη Sabbionara.

Συμμετέχουν οι αγιογράφοι: Αναστασία Βεργανελάκη - Κοτσιφάκη, Εμμανουήλ Ρουκούδης, Νίκος Ζαμπετάκης.

Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 17 Ιουνίου και θα λειτουργεί καθημερινά 11.00 - 14.00 και 19.00 - 22.00

Είσοδος ελεύθερη.

Παράλληλη δράση: Την Τετάρτη 13 Ιουνίου στις 7 μ.μ. θα πραγματοποιηθεί ανοικτό σεμινάριο με θέμα “Αγιογραφία: Τέχνη & Τεχνική”.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Παρουσίαση δίσκου Παντελή Κυραμαργιού

Παρουσίαση της νέας του δισκογραφικής δουλειάς: **“Αρετή”** θα κάνει ο Παντελής Κυραμαργιός στις 14/6 στο Fagotto Jazz Bar ενώ στις 15/6 θα εμφανιστεί στο Aktaion Theory Cafe Bar στα Χανιά.

Ο Παντελής Κυραμαργιός υπογράφει τη μουσική και τους στίχους των καινούργιων τραγουδιών αλλά και τα κείμενα μαζί με την Λίνα Ζαμπετάκη. Στην μουσική εξιστόρηση του ιδιαίτερου αυτού δινηγέματος συμπράττουν ερμηνευτικά οι Γιώργος Νταλάρας, Γιάννης Κότσιρας, Μίλτος Πασχαλίδης, Μαρία Παπαγεωργίου, Γεωργία Νταγάκη, Βιολέτα Ίκαρη, Μάγδα Βαρούχα και Δήμητρα Κελεκίδη. Αφηγείται, με τον δικό μου μοναδικό τρόπο, ο καταξιωμένος ηθοποιός Γιώργος Μιχαλακόπουλος.

ΣΤΙΣ “ΕΠΙΛΟΓΕΣ”

Αφήγηση παραμυθιών

Αφήγηση παραμυθιών θα γίνει το Σάββατο 9 Ιουνίου στις 11.30 π.μ. στο βιβλιοπωλείο: “Επιλογές”. Αφήγηση-εμφύχωση η Ρούλα Τατσοπούλου. Στο φλάουτο συνοδεύει η Βάλια Χατζηχριστοδούλου. Είσοδος ελεύθερη.

ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ

Παράσταση από μαθητές

Τη Δευτέρα 11 Ιουνίου στις 8 μ.μ. οι μαθητές των Ε΄ και ΣΤ΄ των τάξεων του Δημοτικού Σχολείου Παλαιόχωρας, θα παρουσιάσουν στο σχολείο τους την κωμική θεατρική παράσταση: **“Οι Θεοί στην Άθηνες-Λαντ”**. Είσοδος ελεύθερη.

ΣΕ ΧΑΝΙΑ - ΣΟΥΔΑ - ΣΤΑΛΟ

Απολογισμός των δράσεων παιδικών βιβλιοθηκών

Με μεγάλη επιτυχία και αθρόα συμμετοχή μαθητών Δημοτικών Σχολείων πραγματοποιήθηκε το καινοτόμο πρόγραμμα της Εθνικής Βιβλιοθήκης Ελλάδος, με τίτλο: **“Στη βιβλιοθήκη κάθε μήνα έχουμε θέμα...”** από τη Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων.

Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε στις Παιδικές -Εφηβικές Βιβλιοθήκες Δημοτικού Κήπου, Σούδας και Δημοτικής Βιβλιοθήκης Σταλού, με την υποστήριξη των βιβλιοθηκονόμων Βαρβάκη Κατερίνας και Μαστορακάκη Ευαγγελίας, της Παιδαγωγού θεάτρου Τατσοπούλου Ρούλας και της εθελόντριας Γαλάνη Νίκης.

Το πρόγραμμα επίσης στήριξαν οι εθελοντές κα Ανδρεάδου, κα Κασσωτάκη -Ψαρουδάκη Πόπη, σύμβουλος Π. Α. Χανίων Abassador Techers 4 Europe κα Κατσιφαράκη Θηρεσία, εκπαιδευτικός και ο κ. Μπουζάκης Μανώλης,

ιδρυτής των εκδόσεων «Γνώση».

Οι δράσεις πέτυχαν να κερδίσουν το ενδιαφέρον των παιδιών και των εκπαιδευτικών -

συνοδών τους.

Για τον μήνα **Ιανουάριο** ακολουθήσαμε το πρόγραμμα με θέμα: **“Ερωτήσεις”**. Ερωτήσεις προς τον εαυτό μας, απαντήσεις σε φιλοσοφικά ερωτήματα, τεχνικές για να ρωτάμε έτσι ώστε να παίρνουμε τις πιο ολοκληρωμένες απαντήσεις, διαβάσαμε και απαντήσαμε σε ερωτήσεις από λογοτεχνικά βιβλία.

Τις Παιδικές βιβλιοθήκες του Δήμου Χανίων επισκέφθηκαν και έλαβαν μέρος στο πρόγραμμα **358 παιδιά** με τα σχολεία τους.

Για τον μήνα **Φεβρουάριο** στο πρόγραμμα με θέμα: **“Μάσκες”**, το σύμβολο του καρναβαλιού, που όμως τις εξερευνήσαμε ιστορικά και καλλιτεχνικά, έλαβαν μέρος **382 μαθητές** από σχολεία της περιοχής.

Ο **Μάρτιος** ήταν αφιερωμένος στην **“Ποίηση”**. Αναρωτηθήκαμε τι είναι ένα ποίημα, αναγνωρίσαμε τους ποιητές από τις λέξεις τους και αναζητήσαμε τη σχέση της ποίησης με τις άλλες τέχνες. Στο πρόγραμμα έλαβαν μέρος **378 μαθητές**.

Τον **Απρίλιο** ακολουθήσαμε τον ζωγράφο **“Ρενέ Μαγκρίτ”** κι **“Ενας Ηρωας στη βιβλιοθήκη μας”**. Έλαβαν μέρος **221** παιδιά. Για

τον μήνα **Μάιο** ακολουθήσαμε το πρόγραμμα με θέμα: **“Ευρώπη”** και **“Οι Ευρωπαίοι ήρωες συνομιλούν”**. Τα παιδιά ανακάλυψαν την ήπειρο στην οποία ζουν με έναν διαφορετικό τρόπο μέσα από μυθικούς ήρωες, γεγονότα σταθμούς στην ιστορία της, το ψωμί, τη γλώσσα... Η ηρωίδα μας **“Το κορίτσι”**, από το παραμύθι Ανατολικά του Ήλιου και Δυτικά της Σελήνης, γνωρίστηκε με την **Ιουλιέτα**, την ηρωίδα της **Δημοτικής Βιβλιοθήκης Αλεξανδρούπολης**. Ζωγραφιές και γράμματα πήγαν και ήρθαν!!! Στο πρόγραμμα έλαβαν μέρος **255 παιδιά**.

Συνολικά συμμετείχαν **1.594** μαθητές Δημοτικών Σχολείων. Ξεχώρισαν και αγαπήθηκαν τα προγράμματα: **“Οι Μάσκες”** και η **“Ευρώπη”** με το μεγαλύτερο αριθμό συμμετεχόντων.

Ευχαριστούμε τους μαθητές και εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και την κα Ειρήνη Βοκοτοπούλου της Εθνικής Βιβλιοθήκης Αλεξανδρούπολης για τον σχεδιασμό των καινοτόμων δράσεων και όλους όσους εργάστηκαν για την υλοποίηση του προγράμματος. Περιμένουμε τον νέο κύκλο δραστηριοτήτων του Φθινοπώρου!

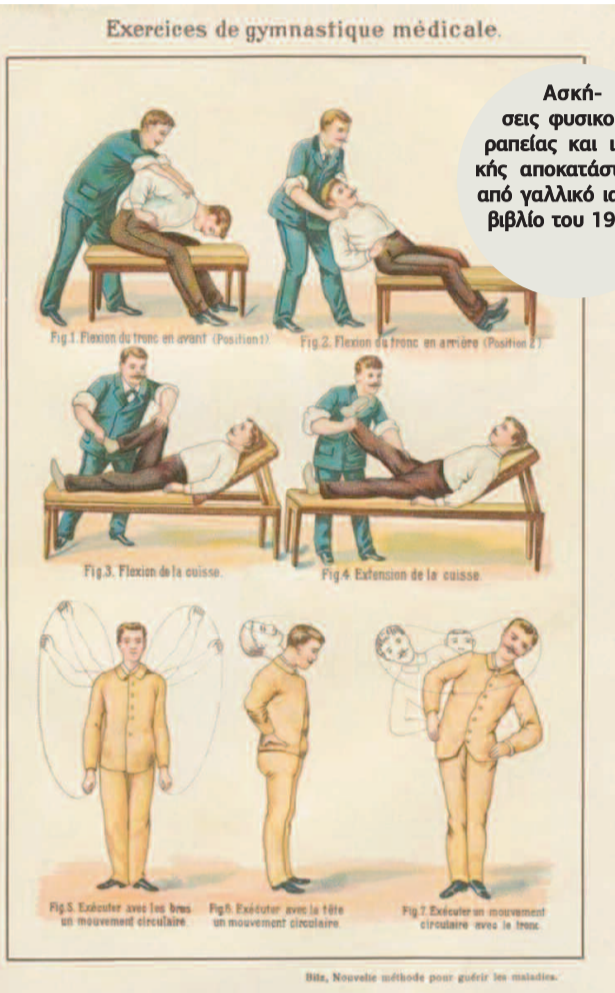
Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

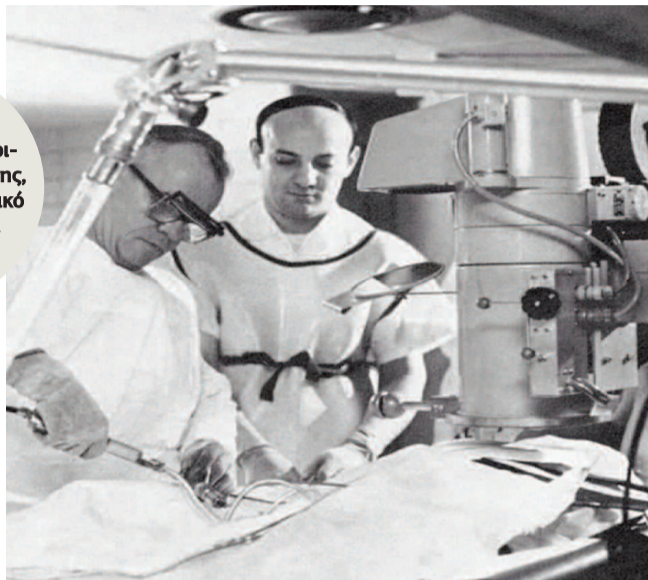
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 82ο

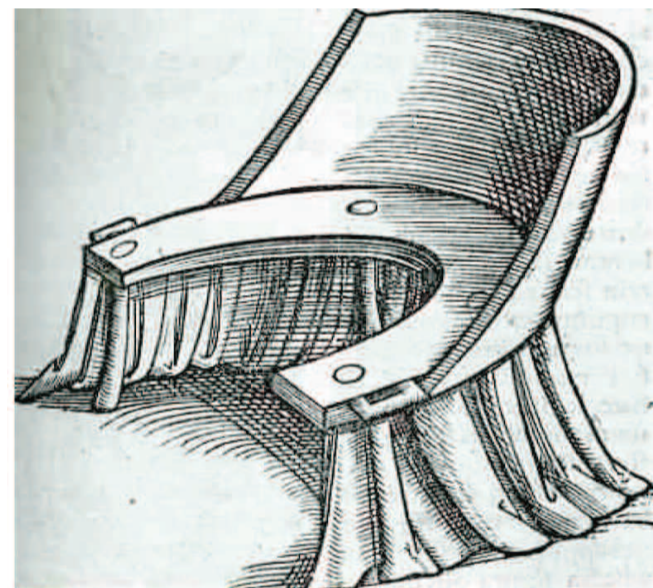
Ασκήσεις φυσικοθεραπείας και ιατρικής αποκατάστασης, από γαλλικό ιατρικό βιβλίο του 1900.

Το 1958 ο Αμερικανός καρδιολόγος Mason Sones εισήγαγε, κατά λάθος, μια χρωστική ουσία στις στεφανιαίες αρτηρίες της καρδιάς ενός ασθενή, κατά τη διάρκεια επέμβασης. Αθελά του έβαλε τα θεμέλια της στεφανιογραφίας, μιας από τις σημαντικότερες διαγνωστικές εξετάσεις της καρδιολογίας.

Σημεία αφαίμαξης σύμφωνα με τον χάρτη του ζωδιακού ανθρώπου, μέσω των οποίων επιτυγχάνεται, όπως πίστευαν το 13ο αιώνα, «η ισορροπία του μικρόκοσμου με το μακρόκοσμο».

Μαιευτική καρέκλα, που χρησιμοποιήθηκε σε αναρτήμτους τοκετούς, το 15ο και το 16ο αιώνα στην κεντρική Ευρώπη.

Απεικόνιση αιμοσποριδίων, των μονοκύτταρων οργανισμών που παρασιτούν σε ανθρώπινα κύτταρα και προκαλούν την ελονοσία, σε γερμανικό βιβλίο μικροβιολογίας των αρχών του 20ου αιώνα.

Πατέντα του 1930: με τη χρήση λάμπας υπεριώδους φωτός και ειδικού στυλό σχηματιζόταν ανεξίτηλα στην πλάτη του νεογέννητου το όνομά του, μετά από επαναλαμβανόμενα κρούσματα απόδοσης μωρών σε λάθος γονείς. Το όνομα έφευγε μόνο του μετά από 6 περίπου μήνες.

Νοσηλεύτρια σε κέντρο αποκατάστασης της Αγγλίας, βοηθά παιδί με εγκεφαλική παράλυση να συνηθίσει τα νέα του βοηθήματα βάδισης (1960).

«Ο ανθρώπινος σκελετός», αποσκελετωμένο αξιοπερίεργο σε παραστάσεις περιφερόμενων θιάσων του 1870.

«Ο τρόμος της βρογχοκλήης: μεγάλη ιατρική ανακάλυψη για τη θεραπεία της επικίνδυνης και παραμορφωτικής ασθένειας, χωρίς πόνο και εννοχλήσεις». Διαφήμιση ψευδοθεραπείας οφθαλμοπάθειας (εξόφθαλμου) του 1902.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Περί φυσικής της μελαγχολίας

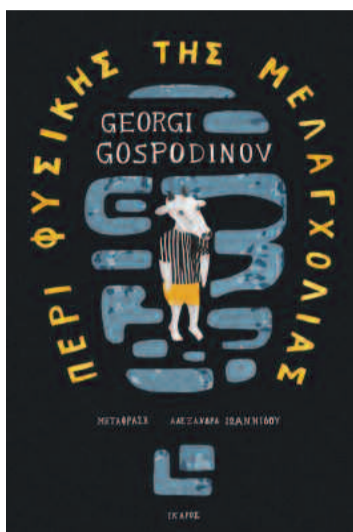
» Georgi Gaspardinov (μτφρ. Αλεξάνδρα Ιωαννίδου, εκδόσεις Ίκαρος)

Γράφω σε πρώτο πρόσωπο για να είμαι σίγουρος πως ζω ακόμα. Γράφω σε τρίτο πρόσωπο για να είμαι σίγουρος πως δεν είμαι απλή προβολή του δικού μου εγώ, πως είμαι τρισδιάστατος και έχω σώμα. Μερικές φορές πετάω κάτω ένα ποτήρι και διαπιστώνω με ικανοποίηση πως πέφτει και σπάει. Αυτό σημαίνει πως υπάρχω και πως η ύπαρξή μου έχει συνέπειες.

Αν κανείς δεν με παρατηρεί, θα χρειαστεί να παρατηρήσω ο ίδιος τον εαυτό μου, για να μη μετατραπώ σε κβαντική σούπα.

Ήδη από την αναγγελία της επικείμενης έκδοσης του μυθιστορήματος αυτού, το ένστικτό μου σήμανε συναγερμό. Πρόκειται για σπουδαίο βιβλίο, σπεύσε, έλεγε με επιμονή. Υπάκουσα σχεδόν τυφλά. Ταυτόχρονα σχεδόν με την κυκλοφορία του ξεκίνησα να το διαβάζω. Και -τουλάχιστον αυτή τη φορά- είχε δίκιο.

Ο Μινώταυρος, σώμα ανθρώπου με κεφάλι ταύρου, γνωστός και ως Ασπερίων, ήταν η τιμωρία του Ποσειδώνα στον Μίνωα, που παράκουσε και δεν έσφαξε τον λευκό ταύρο, και ο Ποσειδώνας, στο σώμα του ταύρου, άφησε έγκυο την Πασιφάη. Ο Μίνωας ζήτησε από τον Δαίδαλο να κατασκευάσει έναν λαβύρινθο ώστε να κρύψει το νόθο τέρας. Ο Μινώταυρος, ο αθώς Μινώταυρος, θύμα των διαφορών θεών και ανθρώπων, έμεινε στην ιστορία ως ένα αιμοσταγές τέρας και ο δολοφόνος του, ο Θησέας, ως ήρωας, κανείς δεν βρέθηκε να μιλήσει για

το φοβισμένο πλάσμα στα σκοτάδια του λαβύρινθου.

Ο αφηγητής, από πολύ μικρός, διέθετε την ικανότητα να μπαίνει στο σώμα του πρωταγωνιστή κάθε ιστορίας που άκουγε, και στη συνέχεια να τη βιώνει από την αρχή και να παρασύρεται σε διαφορετικά μονοπάτια από εκείνα της πρωτότυπης. Κάποια στιγμή, μεγαλώνοντας, απόλεσε την ικανότητα αυτή.

Στους λαβύρινθους αυτούς μεγάλωσε ο αφηγητής, εκεί γνώρισε και συμπάθησε τον Μινώταυρο, χάθηκε και βρέθηκε να περνάει ξανά και ξανά από τα ίδια σημεία, γνώρισε όμως και νέες γωνιές, και η απόπειρά του να διηγηθεί τη ζωή του, και μέσω αυτής τη ζωή πολ-

λών ακόμα, δεν θα μπορούσε παρά να ακολουθεί μία διαρκώς ανακοπτόμενη και επαναπροσδιοριζόμενη πορεία. Μία σύνθεση δεκάδων μικροιστοριών, το Περί φυσικής της μελαγχολίας του Βούλγαρου συγγραφέα Γκεόργκι Γκοσποντίνοφ μοιάζει να γράφτηκε αποσπασματικά, με μία διαδικασία που θυμίζει κατασκευή κολλάζ, ωστόσο το τελικό αποτέλεσμα διαθέτει συνοχή και λογική στην κατασκευή του, αλλά διαθέτει και αίσθημα που απαιτεί την ανάγνωση για να κατανοηθεί, να βιωθεί και εν τέλει να αποθεωθεί από τον εκστασιασμένο αναγνώστη.

Δεν περίμενα πως κάποιος άλλος συγγραφέας θα μου δημιουργούσε συναισθήματα παρόμοια με εκείνα του σπουδαίου Ενρίκε Βίλα-Μάτας, και μάλιστα χωρίς να έχει, την πάντοτε γοητευτική, βιβλιοφιλική διάσταση. Και αυτό, για μένα, είναι ένα σπουδαίο προτέρημα.

ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΧΑΝΙΩΝ

Κάλεσμα εθελοντών για την καλοκαιρινή εκστρατεία

Για έβδομη συνεχόμενη χρονιά, η Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων θα υλοποιήσει την «Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης & Δημιουργικότητας 2018» για παιδιά. Όπως αναφέρεται στο σχετικό Δ.Τ., «Καλούμε όλους τους εθελοντές, που επιθυμούν να υποστηρίξουν την Καλοκαιρινή Εκστρατεία, μία συνεργασία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χανίων με την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, την Τετάρτη 13 Ιουνίου και ώρα 2μ.μ. στο χώρο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χανίων, (Υψηλαντών 30), για να οργανώσουμε μαζί ένα ευφάνταστο, δημιουργικό και διασκεδαστικό καλοκαίρι για τα παιδιά, που θα υλοποιηθεί στις Παιδικές - Εφηβικές Βιβλιοθήκες του Δήμου Χανίων.

«Αγαπημένα Δεδομένα: παρατηρώ και μετρώ τον κόσμο» είναι το θέμα της Καλοκαιρινής Εκστρατείας Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας 2018, στην οποία συμμετέχουν 148 μέλη του Δικτύου Ελληνικών Βιβλιοθηκών της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος.

Αυτό το καλοκαίρι η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος μας προσκαλεί σε ένα ταξίδι ζωής στο επίκεντρο του οποίου βρίσκονται τα αγαπημένα δεδομένα.

Αυτό το καλοκαίρι θα παρατηρήσουμε και θα μετρήσουμε μαζί με τα παιδιά τον κόσμο μας με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους.

Ολόκληρος ο κόσμος θα γίνει ένα μεγάλο εργοστάσιο δεδομένων τα οποία μικροί και μεγάλοι καλούμαστε να παρατηρήσουμε, να καταγράψουμε, να κατανοήσουμε, να αναδείξουμε, να ζωγραφίσουμε, να αφηγηθούμε και, αν χρειαστεί, να αλλάξουμε!

Θα πειραματιστούμε, θα παραγάγουμε δεδομένα, θα τα αποθηκεύσουμε, θα τα αναλύσουμε κριτικά και θα τα αξιολογήσουμε!.

Η Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας 2018 ξεκινά την Τετάρτη 20 Ιουνίου και θα διαρκέσει έως την Παρασκευή 7 Σεπτεμβρίου 2018.

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων μέλος του Δικτύου Ελληνικών Βιβλιοθηκών που συμμετάσχει σε αυτή, θα υλοποιήσει μία σειρά εργασιών που θα επικεντρώνονται μεταξύ άλλων στην παρατήρηση, την καταγραφή, την ερμηνεία και την αξιολόγηση γεγονότων, φαινομένων και συμπεριφορών.

Για όσους δεν είναι εφικτό να έλθουν μπορούν να στείλουν και ηλεκτρονικά τη συμμετοχή τους : library@chania.gr

ΣΤΟ "ΜΕΓΑΛΟ Ο"
Συζήτηση με νέους δημιουργούς

Εκδήλωση-συζήτηση με νέους δημιουργούς διοργανώνουν οι Εκδόσεις Ραδάμανθους στον κήπο του «Μεγάλο Ο» στα Χανιά, την Δευτέρα 11 Ιουνίου, στις 7:30 το απόγευμα. Συντονίζει η δημοσιογράφος της ΕΡΤ Χανίων, Σοφία Θεοδωράκη.

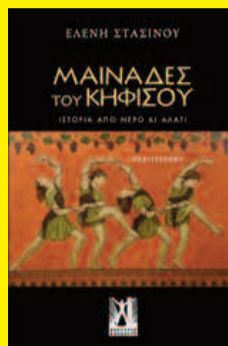
Συμμετέχουν: Κουτουλάκης Γιώργος, Παπαδάκη Κατερίνα, Ποθουλάκης Άγγελος, Ρούσσοι Ευάγγελος, Τσικαλά Ελευθερία, Φλεμετάκη Θάλεια, Χαριτάκη Κωνσταντίνα, Χουρδάκη Ανδρομάχη.

Βιβλία

Μαινάδες
του Κηφισού

Ελένη Στασινού

Εκδόσεις: Γκοβόστη

Από πού έλκει τη δύναμή του το Αλάτι, ώστε να τιμωρείται όποιος ασχημονεί εις βάρος του, όποιος δεν μετρά και δεν υπολογίζει την αρχέγονη δύναμή του, όποιος δεν σέβεται τη θέση

του στην αλυσίδα της ζωής μας και της ζωής πέραν της ζωής; Υπάρχουν δυνάμεις -όπως η αγάπη και η φιλία- που να δύνανται να αναχαιτίσουν την απονομή αυτής της ανώτατης δικαιοσύνης;

Μπορεί το αλάτι με κάποιον ανεξήγητο τρόπο να προκαθορίσει τη μοίρα των πρώων μας, μπορεί να βοηθήσει σε αυτοκάθαρση η κάθαρση μέσω τιμωρίας; Αγγίζει την εποχή μας η πεποίθηση της κοσμοθεωρίας των αρχαίων Ελλήνων, που καθοριζόταν από το σχήμα ύβρις - άτη - νέμεισι - τίσις;

Είναι τελικά το δαιμονοποιημένο στοιχείο της ατυχίας ή μήπως έχει την υπερφυσική δύναμη που πίστευαν οι Αλχημιστές, οι μάγοι, και οι σοφοί;

Σε μια χώρα που η ανθρώπινη γλώσσα ελάχιστα περιέγραψε, τη χώρα του αλατιού, όλα είναι δυνατά.

Και καθώς η ιστορία των νυχτερινών παραμυθιών με το "τρόπαιο" που θα δοθεί στον άριστο αφηγητή θα επαναλαμβάνεται, θα αναρωτηθούμε πόσο τέλειος είναι αυτός ο κόσμος που πάντα θα ολοκληρώνει σε κύκλους αρχετυπικούς το καθέτι που δείχνει τυχαίο.

Ο μακαρίτης
Ματία Πασκάλ

Λουίτζι Πιραντέλλο

Μετάφραση: Δήμητρα Δότση

Εκδόσεις: Μεταίχμιο

Ο Ματία Πασκάλ περνά μια ζωή που μοιάζει με ατέλειωτη αγγαρεία σε μια επαρχιακή πόλη. Τότε σαν από θεϊκή πρόνοια κηρύσσεται νεκρός. Συνειδητοποιεί λοιπόν πως μπορεί να κάνει

ένα νέο ξεκίνημα, να τα καταφέρει καλύτερα αυτή τη φορά... Μια διερεύνηση της ταυτότητας και των μυστηρίων της από τον νομπελίστα Λουίτζι Πιραντέλλο έναν από τους πιο δρκατικούς και διειδυτικούς σύγχρονους κλασικούς

Το κορίτσι της
διπλανής πόρτας

Τζακ Κέτσαμ

Μετάφραση: Θάνος Καραγιαννόπουλος

Εκδόσεις: Οξύ

Για την παρέα των ατίθασων παιδιών που ανακαλύπτουν τη ζωή σ' ένα ειδυλλιακό προάστιο των αμερικανικών '50s, όλα μοιάζουν να κυλούν ρόδινα. Η άφιξη όμως της δεκαετήχρονης Μεγκ, που μαζί με τη

μικρότερη αδελφή της έρχεται να μείνει με τη θεία και τα ξαδέλφια της, διαταράσσει δραματικά τις ισορροπίες στο σπίτι και οι συνέπειες για τα δύο κορίτσια είναι εφιαλτικές. Ανήμπορος παρατηρητής και σιωπηρός συμμετοχος στο έγκλημα ο μικρός Ντέιβιντ, που παρακολουθεί από τη διπλανή πόρτα δικασμένος ανάμεσα στον έρωτα και τη νοσηρότητα... Δεκαετίες αργότερα, η αφήγησή του ξύνει μια πληγή καταδικασμένη να μείνει ανοιχτή για πάντα.

Κάνε τον
σταυρό σου

Μάρκος Κρητικός

Εκδόσεις: Νεφέλη

Μίλτος Οικονόμου. Ετών σαράντα πέντε. Πρώην μπάτσοι και νυν ιδιοκτήτης γραφείου ιδιωτικών ερευνών στην πλατεία Μοναστηρακίου, με ειδικότητα στις

πάσης φύσεως εξωσυζυγικές υποθέσεις και με πανελλήνια εμβέλεια.

Αυτός είμαι εγώ. Υπνρέπσα στο ένδοξο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας πέντε συναπτά έτη.

Στη συνέχεια τέθηκα οκτώ μήνες σε διαθεσιμότητα για κατ' εξακολούθησιν χρήση οιονοπνευματώδων ποτών εν ώρα υπηρεσίας και παρά τις συνεχείς συστάσεις. Λίγους μήνες μετά την επάνοδό μου παραπέμφθηκα εκ νέου στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο με την κατηγορία της εξύβρισης ανωτέρου. Αποφάσισε την οριστική απόταξή μου από το Σώμα με την αιτιολογία ότι η εν γένει απρεπής συμπεριφορά μου έθιγε ανεπανόρθωτα το κύρος της Ελληνικής Αστυνομίας. Το Συμβούλιο της Επικρατείας επικύρωσε την άδικη απόφαση.